

naša luč

1993
december
10

ali bi hoteli živeti v sloveniji?

notranjska kuhinja

Na notranjsko kuhinjo je vplivala njena pokrajinska razpetos na Primorsko, Dolenjsko in Ljubljansko kotlino. Tako okolica Postojne pozna polento, domačini okrog Cerkniškega jezera pa se radi pohvalijo z ajdovimi in koruznimi žganci. Večina Notranjcev pozna **krompirjeve žgance** ali pa žgance, ki jim dodajo ječmenovo ali pa pšenično moko. Gospodinje so pripravljale enolončnice iz ješprenja in fižola, na koncu pa so dodale še malo svini-

Briška vina:

— bela sorta: rebula,
tokaj, malvazija, beli pinot
— rdeča sorta: merlot,
cabernet, barbera, refošk

Vipavska vina:

— bela sorta: rebula,
malvazija, laški rizling,
sauvignon, beli pinot
— rdeča sorta: merlot,
barbera, cabernet, refošk

ne. Vse to so potem postavile v krušno peč, ki je enolončnici dala še posebno aromo. Na Blokah poznajo „bloško trojko“. Kuhajo jo v peči, v železnem loncu; enolončnico zabeleži še z raztopljenimi ocvirki.

Od močnatih jedi poznajo Notranjci pečene štruklje s smetano. Domačini ob Cerkniškem jezeru radi pripravijo jedi iz rib, ki jih nalože v jezeru: ščuke, posušene v dimu.

primorska kuhinja

Primorska kuhinja se lahko pohvali s svojo raznoliko ponudbo, ki je sad njene pokrajinske barvitosti: od slovenskega Primorja in Krasa, preko Goriške, Vipavske do Idrijske doline, tja do Trente in visokogorskih kmetij v Julijskih Alpah. Vse to je Primorska, ki jo mi dostikrat v svojih spominih skrčimo zgolj na slovensko morje, ki mu dodamo še pas vinorodnega območja.

Namesto juhe je v mediteranskem svetu prevladovala „pašta“ — testenine, ki so bile pripravljene na vrsto različnih načinov. Namesto goveje juhe poznajo **juho iz rib**, ki pa je danes že prava redkost. V okolici Bovca, kjer so pastirji pasli črede ovac, so pripravljali juho iz ovčetine, suhih hrušk in jabolk.

Skoraj vsa Primorska pozna **polento**, ki je bila v začetku pripravljena iz koruznega zdroba, kasneje pa je zdrob zamenjala ajda, včasih tudi krompir. Polento so kuhali v bakrenem loncu, ki je bil privezan nad prostim ognjiščem. Prava in dobra polenta se je kuhala počasi, na zmernem ognju tako, da so kuharice lahko postregle tudi lepo zapečeno skorjico, ki so jo odlučile od bakrenega kotla.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Zimski Bled
(foto: Mirko Kambič)

Slovenske Alpe so prepletene z okoli 7000 km planinskih poti, ki nas pripeljejo do 170 planinskih koč. Prva slovenska planinska transverzala je bila ustanovljena leta 1953, petnajst let kasneje pa se je razširila na celotno slovensko sredogorje.

Iz okolice Idrije in Cerknega prihajajo **žlikrofi**. Ti so bili polnjeni s krompirjem ali pa s skuto. Danes pa jih polnijo s posebnim nadevom, ki je sestavljen iz krompirja, jajc in suhega mesa.

Ne smemo pozabiti tudi na ribje specialitete — npr. polenovka, ki je bila obredna jed v času božiča, novega leta in velike noči.

slovenska vina

Slovenski vinogradniki se lahko pohvalijo s kvalitetno in raznoliko ponudbo belih in rdečih vin. Preko 19.000 ha slovenske zemlje je posajene s kvalitetnimi trtami.

Tako poznamo tri vinorodne rajone:

a) primorski rajon

— južne vinske sorte, polne sonca, ki rodijo zelo kvalitetno rdeče vino.

b) podravski rajon

— značilna so bela vina, nežne zelenkaste barve, s pravo mero kisline. Vina niso vsiljiva in se po kvaliteti lahko merijo tako z renškimi kot alzaškimi vini.

c) posavski rajon

— ponaša se z lahkimi rdečkastimi in rdečimi vini, ki jih pivci cenijo zaradi svoje lahkote in „pitnosti“. Zato jim neki poznavalci pravijo „družabna vina“.

pripravil L. B.

436676

nazaj v prihodnost

Končujemo še eno leto, ki bo v svetovni zgodovini zapisano kot leto vojn, nasilja in nemoči pri reševanju temeljnih pravic posameznika. Velike ideje o svobodi narodov so se izgubile v blišču orožja in političnih interesov. Zdi se, da se je svet že nekako „navadil“ vseh teh strahot in je besedo odločanja prepustil orožju in skrivnim kupčijam.

— V Sloveniji se ukvarjamo bolj s samim sabo kot pa z drugimi. Zdi se, da je to nujno potrebno za demokracijo, ki se uči stopati na pot velikih odločitev. Ne vem, če smo v tem letu izpolnili vsa naša pričakovanja, zagotovo pa smo storili korak naprej v uresničevanju lastne samostojnosti. Postali smo sogovornik glavnih svetovnih ustanov in svet nas počasi razpoznava od ostalega dela Balkana. To je korak, na katerega je tako mala dežela pod Triglavom lahko ponosna.

— Notranje politične razprtije so del vsakdanje politike, ki smo jo izvolili sami, zato je preveliko tarnanje brezpredmetno. Prav pa je, če včasih povzdignemo glas in tudi sami povemo svoj del resnice. Kristjan je odgovoren za svet, ki mu je bil dan od Boga, da nadaljuje njegovo stvarjenje.

— Ni več ene in edine zveličavne ideje, ki bi jo narod sprejel za svojo. Zato se, tudi v nekoč na zunaj umirjenih politikih, kaže nemir in vidna zbežnost:

— Kučan v TV žarišču (po objavljenem intervjuju z ministrom Janšo).

— Drnovšek je na televizijski okrogli mizi o bodočnosti Slovenije, vidno iznerviran podil Podobnika domov in ga poskušal prikazati kot poniglavega otroka, ki si nabira politične točke.

— Kasnejše raziskave mu niso pripisale odločne zmage!

— Zanimivo!?!?

Tudi to je del leta, ki ga končujemo in dediščina, s katero bomo vstopili v tretje leto državne neodvisnosti.

Ljubo Bekš

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Glavni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana, Poljanska 2, odgovorni urednik: Janez Pucelj, 46149 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija 200 ATS
Anglija 11 GBP

Belgija 690 BEC
Francija 106 FRF
Italija 24.000 ITL
Nizozemska .. 35 NLG
Nemčija 30 DEM
Švica 27 CHF
Švedska 130 SEK
Avstralija 26 AUD
Kanada 23 CAD
ZDA 20 USD
Slovenija 800 SIT

Razlika v cenah je zaradi neenake poštnine v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj. Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI. PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali z vplačilom preko banke na enega sledečih računov pri Krevki banki v Ljubljani: tekoči račun NL, štev.: 51800-620-336 200-15-20/38 ali devizni račun NL, štev.: 51800 620-336 200-1129-17.

„svet’ miklavž — kej pr’nesu, kej putresu!“

Tako v našem Zelenem dolu meketajo, kokodakajo, čivkajo kozlički, petelinčki in ptički, naši najmlajši pobje in deklički, vse dneve napetega pričakovanja Miklavževega večera. In pri tistem zadnjem „kej putresu“ na široko zamahnejo z roko, kot bi pšenico sejali in pokažejo, kako Miklavž posuje. Ob večerih nenadoma potrka po oknu, kjer so v dnevnem prostoru zbrani otroci. Skrivna roka odpre vrata in odvrže za pest drobnih sladkarij. Mladež malo počaka, potem pa hop na tla po dobrotah.

Predmiklavževski direndaj nadaljujejo otroci pri verouku. Ko oddeklamirajo magično geslo, ki povzroči posutje dobrot, hočejo nekateri biti važni in začno izzivati: „Kaj ne, gospod, saj Miklavža sploh ni, sta le ata pa mama!“ Napravim se ogorčenega: „Kako sta ata pa mama? Mama je mama, ata je ata, Miklavž je

Miklavž. Vsak je tisto, kar je. Zakaj prinaša vedno prav tisto noč? Nekje v ozadju le mora tičati svetnik miklavževski. Res je, prav vsakomur ne utegne dostaviti darov osebno na dom in se pač poslužuje svojih namestnikov: angelov, dobrih ljudi, staršev. Toda prvi vzrok — Miklavž — ostane vedno isti. Miklavževi darovi so Miklavževi in pika.“ Tako skušam „rehabilitirati“ dobrega svetnika pred objestnostjo mladih, smrkavih „racionalistov“.

* * *

Sprašujem se — jaz, radovedni odrasli otrok —, v čem tiči skrivnostni vzrok, da se je Miklavžev kult prebil navkljub vsem oviram do praga atomske dobe in še čezenj? Mu podaljšuje življenje prastara človekova potreba po mitu? Po skrivnostnem? Po pravljicnem svetu, kjer je še vse tako, kot mora biti? Kjer je vedno na koncu poplačana človekova dobrota, zloba pa osramočena in premagana. Ga napaja notranja moč naivne otroške vere v dobro? Nepotešena želja in lakota po dobroti? Po enostavni, iskreni, nepreračunljivi dobroti, ki jo je tako presneto malo.

* * *

Na nemškem katoliškem severu se na podoben način ohranja navada martinovanja. Niti nacizem, niti današnji sekularizem jo nista mogla spodnesti. Tako mi je zatrjeval nemški duhovnik župnije, kjer sem prebival vrsto let. Zdomski Slovenci smo večer za večerom v tednu pred praznikom občudovali dolge procesije šolarjev, ki so korakali v spremstvu

učiteljev. Vse je bilo slovesno in polno domišljije, ki je bila človeku tako blizu in domača.

Pri miklavževanju je imela krajevna Cerkev manj srečno roko. V župnijski otroški vrtec je prišel duhovnik. Priplesel je kovček z iglarskimi rekviziti, ga odprl, otrokom razložil zgodbo o dobrem svetniku. Potem so ga otroci oblekli v škofa — Miklavža. Sledilo je obdarovanje, brez angelov in parkeljnov, vse je bilo izvedeno tako racionalno in brezosebno. Za očarljivi domišljjski svet so se otroci lahko obrisali pod nosom. Ko sem „Miklavžu“ omenil svoje pomisleke, mi je postregel z izčrpnimi statističnimi podatki iz pastoralne študije o miklavževanju nekega avstrijskega avtorja: to

Kapela sv. Martina
v Podjelju.

Uam sijod
šacerne menije
vsa ta dela izvirajo iz istega
istega božjega svetla

liko odstotkov otrok je napadla božjast, koliko se jih je polulalo v hlačke ob srečanju z angeli in parkeljni. In koliko jih je pozneje izstopilo iz Cerkve, ker so skupaj z vero v Miklavža zavrnili tudi vero v Boga Očeta. Vse to zlo samo zaradi nekaj neprosvetljenih „tipov“ v Cerkvi in zaradi njihovega neodgovornega pristopa k nežni otrokovi dušici.

Moje uporniške možgane je preblisknil spomin na neko podobno konfliktno situacijo iz časov našega socialnega realizma. Kako smo z ljubljanskimi srednjimi šolami, tam nekje v 50. letih, tekmovali na dramskem festivalu na Bledu. Naša gimnazija je dala na oder predelano pravljico Sneguljčice in sedem škrtov. Do tretjega prizora kot se spodobi. Takrat pa mlade igralce nekaj piči, strumno odlože masko, si posade tirovke na glavo in rdeče rutice okrog vratu. Zakličejo: „Mi smo slovenski pionirji. Gradimo nov svet. Proč s kapitalistično lažjo!“ Dvorana onemi. Počutimo se kot z ledeno vodo polita cucky. Naš profesor slovenščine Kolar me po predstavi potegne v stran in prišepne: „O ti osli boljševiški zmešani! Sedaj bi radi naše otroke oropali sveta domišljije, pravljice — edino lepega, kar jim še ostane v tem socialističnem dolgočasu.“

Ne samo pravljice, tudi dobrih staršev so jih hoteli oropati. Takrat v 50. letih je po Ljubljani krožila še sveža anekdota o znanem primariju otroške bolnišnice dr. Drču. Zaradi njegove snežnobeke brade so ga otroci radi zamenjali z Miklavžem. Novi oblastniki so kar naprej pritiskali na družine „vsakega otroka v otroške jasli“ po sovjetskem sistemu. Dr. Drč se je javno uprl: „Otrok spada k staršem,

osli pa v jasli.“ Za genialno izjavo si je zaslužil več mesecev zapora.

Zaključimo torej z našim glavnim vprašanjem: kako se je podoba škofa Miklavža, ob konkurenci tolikih drugih „svetnikov“, mogla prebiti skozi toliko ovir do današnjih dni. Ne „božiček“, ne „dedek mrz“ ga nista spodrinila. Odgovor na Miklavževo in Martinovo skrivnost je preprost: njuna živa vera, povezana s pristno člo-

veško dobroto, je tista čudežna božja moč, ki jo od 4. stoletja dalje kot dva mogočna žarometa — Nikolaj iz Mire v Mali Aziji in njegov božji brat Martin iz Toursa v nekdanji Galiji — žarita na to našo versko in moralno tako zanikrno Evropo.

Da bi vam Miklavž in Božiček „kej pr'nesla“, nasula duhovnih darov žive vere in preproste človeške dobrote. Veselo miklavževanje in blagoslovljen božič Vam želi . . .

Vaš don Kamilo

Miklavž v Ravnah na Koroškem

o mariji, materi božjega sina

evangeliji in marija

Sveto pismo omenja Marijo zato, ker je Jezusova telesna mati in ker kot ena od žena judovskega naroda, ki pričakuje in upa v Orešenika iz rodu Davidovega. Ko izreče svoj DA, izrazi pripravljenost se vključiti v odrešenjsko delo. Marija je omenjena v opisu Jezusovega rojstva, detinstva in otroštva. Nastopa tudi v njegovem javnem življenju: je blagrovana, doživlja razočaranja, trpi z njim ob križu in v prvi krščanski skupnosti z molitvijo pričakuje Sv. Duha.

Marija po pomembnosti preseže svetopisemske žene, katerim je Bog, kljub nerodovitnosti, obljubil potomstvo: Sara, Samsonova mati, Ana — Samuelova mati, Elizabeta. Uvršča se med Deboro, Judito in Estero, ki jih je Bog poslal, da rešijo Jude pogube.

Z Marijo je nastopilo obdobje, ki ga Sv. pismo imenuje „*polnost časov*“. „*Ko je prišla polnost časov, je Bog poslal svojega Sina, rojenega iz žene*“ (Gal 4, 4).

zastopnica človeštva

Marija je zastopala svoj narod, ko se

je začelo izpolnjevati njegovo stoletno upanje. Marija se je tega zavedala in je v hvalospevu „*Moja duša poveljuje Gospoda . . .*“ (Lk 1, 46—55) povzela vso Božjo dobroto; v njem je zgoščeno podana vsebina stare zaveze in deloma že prehaja v evangeljske blagre (lačne je napolnil z dobrotami, zavrgel je mogočne).

Marija je vzor in prapodoba krščanske vere, adventnega upanja in vdanege služenja. Božja dekla je in mati bolečin. Ker je v imenu človeštva, kot njegova zastopnica rekla, da hoče postati Odrešenikova mati, jo duhovni pisci imenujejo „*vrata nebeška*“ in „*nova Eva*“.

S poslušnostjo je pripomogla k odrešenju. Po njej se zgledujejo vsi, ki jih je Kristus rešil. Ko tako hvalimo Marijo, ne pozabljamo, da je in ostane Jezus Kristus edini Odrešenik in da je Marija odrešena kot vsi ljudje.

Bog se je hotel dogovoriti s človeštvom, da bi z njim živel v prijateljstvu. Mariji je bilo dano na izbiro, da sprejme Božjo ponudbo; ob Božji dobroti se je odločila zanj. Njen DA je sestavni del same zgodovine zveličanja. Če bi izbrisali vse, kar o Mariji pove Sv.

Sveti večer je nekaj tako lepega — in brez rožnega venca vendar ni svetega večera. Očetov glas je tedaj pritajen, lahko se tresoč in vsak sveti večer ima oče solze v očeh, da se lesketajo lučke v njih. Morda bom jaz nekoč prav tako jokal, če mi bo Bog podaril to milost. Kadar si hočem zamisliti najlepšega, ga vidim kako kleče in s solzami v očeh moli rožni venec pred jaslicami . . .

E. Cevc

pismo, bi bila človeškost zgolj krinka v zgodovini razodevajočega Boga. Marija daje odrešenju dostojanstvo ustvarjenega življenja.

božja mati

Marija je Jezusova mati, kar je razvidno iz evangelijev. Vendar ni samo njegova telesna mati, je tudi mati po veri. Še predno ga je spočela, ga je sprejela z vero. Sorodnica Elizabeta jo je blagrovala: „*Blagor tebi, ker si verovala* (Lk 1, 45). Ona predstavlja poseben lik v odrešenjskem delu. Sv. Luka ji nameni časten naziv — *Gospodova mati*.

A to še ni vse — ona je mati Boga Sina. „*Sv. Duh bo prišel nad te . . .*“ (Lk 1, 35). Stavke spominja na pot Izraelcev skozi puščavo, ko je pred in nad njimi plaval svetleči oblak, ki je bil podoba Božje moči. Če je v novi zavezi Božji Duh obsencil Marijo, pomeni, da je Bog izbral novo bivališče, nov šotor nove zaveze.

Zato so cerkveni očetje v petem stoletju slovesno razglasili razodeto resnico o Marijinem Božjem materinstvu. Tudi protestantje so to vero obdržali.

pomen božjega materinstva

Rodila je Jezusa Kristusa, njegovo Človečnost, ki je z božanstvom bitno in življenjsko povezana. Ko Cerkev časti Marijo kot Božjo mater, časti pravzaprav tudi Jezusa Kristusa, ki je Bog in človek v eni Božji osebi.

marija naša mati

Molitev „*Pod tvoje varstvo pribežimo, o sveta Božja Porodnica . . .*“ je zelo stara. Ker je Božja mati, je tudi naša mati in kot taka nas vodi k svojemu Sinu. S svojo materinsko ljubeznijo skrbi za vse člane skrivnostnega telesa Jezusa Kristusa, za vse, ki se trudijo vstopiti v Božje kraljestvo. Ona je njihova priprošnjica, pomočnica in srednica.

Prepričanje in vero krščanskih ljudstev zvesto izraža najbolj znana Marijina molitev „Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike . . .“ Tudi evangeličani častijo Marijo kot vzornico vere.

češčenje marije

Kristjani ločimo češčenje Boga od češčenja Marije in svetnikov. Samo Boga častimo in molimo po božje. S pravim češčenjem Marije nič ne od vzamemo Kristusovi vlogi posrednika odrešenja. Marijina dejavnost je v celoti odvisna od Jezusovega odrešenjskega dela in samo iz njega črpa svojo učinkovitost.

Zaupanje v Marijino sredništvo na poseben način razodeva skrivnost, da se Bog poslužuje ljudi, ko jim hoče pomagati.

Verniki se o Marijinem sredništvu izražajo na različne načine. Naziv „Srednica vseh milosti“ preprosto pove, da je Marija s svojim DA pripravila prihod Srednika vseh milosti in da s priprošnjo stanovitno spremlja Jezusovo odrešenjsko sredništvo.

„Kraljica nebes“ jo kličemo, ker je po prejetih milostih daleč pred še tako popolnimi svetniki. Naziv „mati Cerkve“ si je prislužila z edinstveno vlogo v odrešenjskem delu.

Vsi lepi naslovi in vsa pobožnost do Marije morajo imeti kot končni cilj slavljenje Boga in pokristjanjenje življenja.

devica marija

Iz Sv. pisma vemo, da je Marija bila devica. Angele je namreč vprašala, kako bo imela sina, ko vendar z nobenim moškim ne živi v zakonski skupnosti. Angel ji je pojasnil, da bo spočela v moči Sv. Duha; Jožefu, njenemu zaročencu je razložil isto. Matejev evangelij vidi v angelovi izjavi izpolnitev Izaijeve prerokbe „Glej devica bo spočela in rodila sina“ (Iz 7, 14).

Jezusovo deviško rojstvo je čudežni Božji poseg. Bog se v njem izkaže kot vsemogočni Oče.

Kristjan ne sme vse vprek in lahko verno sprejemati čudežev, o katerih poročajo razne knjige. Božji čudeži so vsebinsko vezani na prihod Božjega kraljestva. To se je zgodilo s Kristusovim nastopom. Jezusovo deviško rojstvo je utelešeno znamenje novega začetka. Ko se je že zdelo, da je svet zašel v ulico brez izhoda, je Bog na čudovit način in z ustvarjalno močjo Sv. Duha začel vse na novo. Zato se tudi ni čuditi novi zavezi, da prihod Božjega kraljestva veže na devištvo.

Marijino devištvo ima svoj pomen tudi za božje materinstvo. Deviško rojstvo potrди dejstvo, da Jezus kot Božji Sin prihaja edino in samo od nebeškega Očeta, da je vse, kar je in ima od Njega. Zanj in po Njem. Deviško rojstvo je znamenje Jezusovega Božjega sinovstva.

Marija je vzornica vsem, ki svobodno izberejo samski stan in iz ljubezni do Boga.

Poročilo Sv. pisma, da je Jezus imel brate in sestre, ni dokaz, da jih je res imel, saj so v tistih časih imenovali brate in sestre tudi bratrance in sestrične.

polna milosti

Katoliški resnici o Mariji sta Brezmadežno spočetje in Vnebovzetje. Tudi pravoslavno bogoslužje in pobožnost jih izražata; protestantske cerkve jih sicer ne priznavajo, čeprav njihovo češčenje Marije vsebuje osnove, iz katerih omenjeni resnici rasteta. Krščanska pobožnost jih je skozi stoletja negovala opirajoč se na vzdušje bibličnih

„Od vseh strani je zazvonilo, od vzhoda in od zahoda, od neizmerne neba so lile božične pesmi, vrele so iz zimske zemlje.“

To je bil dan, ko se je rodil ČLOVEK, in vsa srca so se odpirala njemu v hvalo in ljubezen, vsa srca so zahrepenela k njemu . . .

Zazvonili so božični zvonovi od vzhoda in od zahoda in vsepovsod so se dramili ranjeni in zavrženi. Trpljenje je praznovalo velik praznik upanja in zmagovalja . . . , ko je nastopil ČLOVEK svojo veličastno pot. Ni ga bilo tisto noč ubogega srca, ki bi veselo ne vztrepetalo; komaj je razumelo radost, ki je kipela do vrha; komaj se je zavedal zaničevani in zavrženi in bilo mu je kakor v sanjah, ko je slišal tolažilne besede . . . “

I. Cankar

V božičnih urah so „pozabljene skrbi in bridkosti, en večer odtehta breme leta in let, kapljica nebeške usmiljenosti pogasi strahove srda in jada, zabriše kesanj gore in madež preteklosti . . . “

I. Pegelj

„Zvonovi so zapeli svečano glorio, po cerkvi je dišalo po kadilu, ljudstvo je klečalo in molilo in tisoč nemirnih src je hrepenelo s šepetajočimi ustnicami: Mir, mir, mir! In plaval je pod sveti obok ta veliki vzdih trpečega ljudstva in predril strop ter kipel visoko, visoko, potrkal na nebeška vrata in na zemljo je hitela truma dobrih duhov ter nosila na Božji vesi pretehtan mir in hodila od srca do srca.“

F. S. Finžgar

*Naš slovenski pregovor, do-
brota je sirota, ne drži. Dobrota
je zelo bogata in vedno zmago-
vita. Kmet iz Zelenega dola pri-
poveduje: „Imam sadovnjak na
zelo sončnem travniku zunaj
vasi. Med drevesi najbolj pri-
ljubljena je cepljena jablana, ki
vsako leto obrodi čudovito
dišeča in rdeča jabolka. Otroci
jim pravijo Miklavževa jabolka.
Pred nekaj leti mi jo je več jese-
ni zapovrstjo vedno nekdo
obral, malo preden sem jo hotel
sam. Ti bom že dal, buča tatins-
ka. Sklenil sem, da toliko noči
prebedim skrit s kolom v roki,
da ga dobim v roke. Res, neke
temne noči se prihuli možak s
košem na ramah, lepo obere do
kraja, potem pa, ko sem ravno
hotel . . . mož poklekne, se —
pokriža in reče: sedaj pa še en
očenaš za pokoj duše tistega,
ki je to jabolano posadil. Bil sem
do kraja presenečen. No, če je
pa taka, si rečem, potem pa še
letos odnesi svoj sladki plen.
Toliko let jo že obiram, pa se
nisem nikoli spomnil, da bi za
„starega“ kaj pomolil v hvaležen
spomin. Pojdi v miru, tat, do-
brota za dobroto.“*

poročil in na Marijino vlogo v zgodovini odrešenja.

Marija je imenovana „polna milosti“. Božje darove je prejela v polnosti, ker ni dvomila v Božjo besedo. Marija je podoba verujočega človeka. Kar je Bog namenil Mariji, to se v malem dogaja z navadnimi verniki.

Pravimo, da je Marija obdarjena z milostjo na edinstven način zaradi njene neponovljive vloge v odrešenju. V njej se je do kraja in dokončno izvršila izvolitev Izraelskega ljudstva — pred stoletji dana obljuba se je v njej dovršila. V imenu vsega človeštva je rekla Bogu: „Zgodi se mi po tvoji besedi!“ Tega ni izrekla iz lastne moči ampak iz vere, ki je Božji dar. Tako predana Bogu je odprla vrata „polnosti milosti“.

brezmadežno spočetje

Glede na pravkar navedeno je lažje razumljiva verska resnica o Marijinem brezmadežnem spočetju, ki je bila razglašena l. 1854.

Resnica ne vsebuje ničesar o moralnih lastnostih Marijinih staršev ob spočetju in rojstvu Marije.

Vsebina resnice je, da Marija ni imela izvirnega greha; že od prvega trenutka obstoja je bila prosta greha, ki ga vsak človek podeduje. Od vsega začetka je bila obdarovana z Božjo ljubeznijo in v življenju nikdar ni storila ničesar proti njej. Marija sicer pripada človeštvu, ki je potrebno odrešenja. V njej se je Kristusova odrešitvena moč izkazala tako, da jo je obvarovala kakršnegakoli moralnega madeža. Je popolna podoba odrešenja in Božjih darov.

vnebovzeta

Verska resnica, da je bila Marija v nebo vzeta tudi telesno, je bila razglašena 1950. leta. Zgodovinarji so odkri-

li, da je cerkvena skupnost v 5. stoletju po Kr. praznovala dan Marijinega vnebovzetja; torej je vera vanj bila živa že pred tem časom. Za verne kristjane to nikakor ni bilo nekaj novega. Ustno izročilo je iz roda v rod prenašalo prepričanje, da je Marija v nebesih tudi s telesom.

Vera korenini v Elizabetinem blagovanju „*blagor ti, ki si verovala*“ (Lk 1, 45). Marija je polna milosti in vere, zato zanjo na poseben način velja obljuba o telesnem vstajenju v večno življenje.

Marijino vnebovzetje je dogodek, ki ga je izvršil Bog in o njem nimamo pričevalcev. Kristusovo povelječevanje je naše upanje, Marijino vnebovzetje pa je njegov sad in potrditev.

Marija in njen sin Jezus Kristus sta tesno življenjsko povezana. Kdor se Kristusu pridruži, je deležen križa in vstajenja. Zaradi njenega enkratnega odnosa do Odrešenika, se je na njej obljuba telesnega vstajenja predčasno izpolnila.

Kot nova Eva je Mati novega življenja. Rodila je začetnika Življenja in je z vero ter trpljenjem na poseben način pripomogla k zmagi Življenja nad smrtjo.

KRISTUSOVO ROJSTVO

*Vse luči v mestu so ugasnile,
na cesti v megli ni ljudi.
Glej, Mati Sina spušča v jasli
in sklonjena nad Njim bedi.*

*Tema je v revnem zavetišču,
preveva slamo v jasliah mraz,
in zimska burja špranje išče
in skozi sneg si krči gaz.*

*A v zlato luč zavito Dete,
kot sonce sije skozi mrak.
Hitita s sapo Mu ogreti
pohlevna vol in osel zrak.*

*Trem kraljem kaže v puščavi
neznana zvezda k Njemu pot,
v modrem nebu angel pravi
pastirjem, da je On — Gospod.*

Valerij Brjusov

**BLAGOSLOVLJEN
BOŽIČ
IN SREČNO NOVO
LETO
VAM ŽELI**

**UREDNIŠTVO
naše luči**

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

NOV KATEKIZEM KATOLIŠKE CERKVE

Ljubljanski nadškof je 3. novembra predstavil slovenski prevod Katekizma katoliške Cerkve. Slovenski prevod je peti na svetu (za italijanskim, nemškimi, francoskim in španskimi) in prvi med slovanskimi jeziki. Knjiga osvetljuje bistvo katoliške veroizpovedi, za-

kramente, deset zapovedi in molitev Oče naš ter razna odprta vprašanja, ki se pojavljajo ob tem. Namenjena je vsem, zlasti tistim, ki skrbijo za krščansko katehezo.

REVIJA DUHOVNO ŽIVLJENJE

Navedena revija, ki jo je v Buenos Airesu l. 1933 ustanovil duhovnik Jože Kastelic in je nosila naslov *Moje versko življenje*, praznuje letos 60 let. Njen drugi urednik je bil msgr. Janez Hladnik. V njej so obveščali o pomembnih cerkvenih dogodkih v Sloveniji, Argentini in po svetu. Revija je objavila naj-

več leposlovnih besedil od vseh izseljeniških revij in predstavila vse pomembne osebnosti slovenskega zdomstva. Njen pomen za izseljence so strokovnjaki izčrpno prikazali na dvodnevnem posvetu v Ljubljani, ki je bil posvečen ustvarjanju Slovencev v Južni Ameriki.

KNJIŽICA O J. JANEŽU

V zbirki Knjižica je izšel kratek življenjski opis „dobrega človeka s Tajvana“, svetovno znanega kirurga in laiškega misijonarja J. Janeža. Misijonarsko pot je začel v bolnišnici Čaotung (provinca Junan). Ko so ga komunisti izgnali, je šel na otok Tajvan in v Lotongu v petindvajsetih letih opravil okoli 70.000 kirurških posegov. Knjižica vsebuje pričevanja njegovih pacientov, odlomke iz njegovih pisem in slikovno gradivo.

POLEDICA

SPOMINSKE SLOVESNOSTI

V nedeljo, 24. 10. 1993, so odkrili spominske plošče žrtvam komunističnega nasilja v:

- Cerkljah — 130 imen pobitih,
- Kopanjah (Grosuplje) — 46 žrtev,
- Dobrničku — 183 umorjenih.

Škoda je, da se take slovesnosti časovno prekrivajo in da ni nikogar, ki bi usklajeval datume.

STOTIČ POMOČ BEGUNCEM

Italijanski župnik iz Mosniga (Trevi- so), ki že od jeseni 1991 zbira pomoč za begunce, ki so nastanjeni v Postojni, Ilirski Bistrici, Novem Mestu, Brezovici, Ribnici in Ljubljani, je do letošnjega oktobra opravil sto dobrodelnih potovanj (vsakič petsto km). Vsega skupaj je pripeljal 40 ton hrane, oblek,

Lepo oblikovane jaslice iz Primskovega pri Kranju.

politiki v zveznih ustanovah. Samo ustrezna zakonodaja lahko napravi red na tem področju.

NEZAPOSLENOST

Stopnja nezaposlenosti je avgusta letos dosegla 14,9 % za delo sposobnih ljudi. Zmanjšala se je tudi zaposlenost in je bila za 5,6 % nižja kot pred enim letom. Vsega skupaj je bilo v Sloveniji avgusta v gospodarstvu zaposlenih 483.256, v negospodarstvu pa 139.103 delavcev. Nezaposlenih je bilo 133.230 ljudi.

SLOVENSKI DAVKI

V zapadni Evropi je davčna stopnja med 36 in 38 %, pri nas pa doseže rekordnih 48 %. Tako visoko obdavčenost dovoljuje še ne dorečena davčna reforma in veliki apetit mlade države. Javni davki se napajajo iz dohodnine (plače, honorarji, pokojnine, prodaja nepremičnin ipd.), prometnega davka (najpomembnejši glede na zbrano količino denarja), carinskih dajatev, prispevkov za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje . . . Osnovni cilj davčne reforme je v 4 letih znižati davčno stopnjo na 43 %, kar bo pomenilo znižanje deleža javne porabe v narodnem dohodku.

AIDS

Do 30. septembra letos je bilo v Sloveniji zabeleženih (zakonsko obvezno naznanjenje) 30 primerov aidsa, te skrivnostne in še neozdravljive bolezni. Lahko, da je bilo primerov več, vendar o njih ni podatkov. Največ (12) jih je bilo na ljubljanskem območju. V Sloveniji je še 47 ljudi okuženih z virusom HIV, ki pa so brez razvitega obolenja AIDS.

JESENSKO DEŽEVJE

Oktober je bila Slovenija deležna dežja, ki je presegel 30-letno oktobrsko povprečje. Ta je po poletni suši dodobra napolnil zaloge talnice, vodne struge, kraške izvire in preplaval nizka področja ob vseh slovenskih rekah. Močno je naraslo Cerkniško jezero. Rižana je prelila cesto, Savinja in Sava sta prestopili bregove. Kranj-

otroških igrač, higienskih potrebščin in vse potrebno za šolanje otrok.

Ob sodelovanju slovenske Karitas pride vsa pomoč na pravi naslov in zato so njegovi dobrotniki toliko bolj radodarni.

KREKOVA BANKA

Poleg poslovalnice v Ljubljani je Krekova banka iz Maribora odprla enoto v Zrečah, priprave za poslovanje v Novi Gorici in Novem mestu pa so že pri kraju. Vodstvo banke si prizadeva pridobiti obrtnike in podjetnike; nudijo jim kratkoročna posojila za tekoče poslovanje in likvidnostna posojila. Kmalu bodo pripravili drugo izdajo delnic. V banki se nabirajo prihranki Slovencev iz vseh delov sveta.

SEPTEMBRSKI GOSPODARSKI REZULTATI

Slovenska industrija je septembra proizvedla za 3,5 % več blaga, kot je bil lanski mesečni povpreček proizvodnje in kar 16,4 % več kot avgusta letos. Devetmesečni obseg izdelanih proizvodov je bil na nivoju iz leta 1974 in skoraj še enkrat manjši kot v rekordnem letu 1987. Podatki kažejo, da

se obseg proizvodnje od februarja letos redno povečuje in da je upravičeno pričakovati, da se bo rast nadaljevala.

INFLACIJA V OKTOBRU

Bila je 2,9 %. Cene na drobno so se v primerjavi s septembrom povečale tudi za 2,9 %, cene življenjskih potrebščin pa za 2,6 %. Lanskega oktobra so bile cene na drobno za 24,4 % nižje, dvig cen v času januar/oktober 1993 pa je bil 19,2 %.

Na oktobrski dvig cen je vplivala 50 % podražitev cen električne energije, 36,4 % dražje stanovanjske storitve, za 3,7 % dražji kmetijski pridelki itd.

OGROŽENA SLOVENŠČINA

Na Kopitarjevih dnevih v Cankarjevem domu so strokovnjaki opozorili, kako mladina nima pravega odnosa do slovenskega jezika in ga ne ceni kot vrednoto. V naš jezik se vrivajo angleške besede, saj npr. zakon o gospodarskih družbah ne prepoveduje tega. Druga velika napaka je pačenje slovenščine s srbohrvaškimi izrazi; to je dedščina preteklosti, ko so to počeli naši

sko Goro je zasulo 50 cm snega in visoki gorski prelazi so bili neprehodni. Sicer pa je bil oktober nadpovprečno topel.

od tu in tam

DOMŽALE

V občini imajo 3000 poklicnih in prostovoljnih gasilcev. V zgrajenem gasilskem centru v Količevem razpolagajo z moderno opremo, štirimi gasilskimi vozili, z nekaj učilnicami, in poligonom za vaje. V njem je stalno zaposlenih 22 gasilcev. Letos so iz centra posredovali že 89 krat (lani 110 krat). Na gasilski olimpiadi v Berlinu je gasilska skupina iz Domžal osvojila dve zlati in tri srebrne medalje. Pretekli oktober so organizirali medobčinsko gasilsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo 129 enot oz. 4000 gasilcev.

DRTIJA

Kriminalisti iz Ljubljane in policisti iz Domžal so odkrili v Drtiji pri Moravčah nasad sadik marihuane. Prijeli so tudi organizatorja proizvodnje mamil ter zasegli 50 kg marihuane in hašišovega olja, kar bi na tržišču veljalo pribl. 200.000 DM.

DUTOVLJE

Dve učiteljici dutovske osnovne šole sta objavili knjigo „Bežji zlodej, baba gre“, kjer je zbranih 257 zgodb, pravljic, čudnih štorij o nastanku sveta, hudiča, šembij (kraške čarovnice); temu slede pripovedi o nastanku jam in krasa, ta „grozne“ in zgodovinske zgodbe, šale in anekdote. Jezik je izrazito kraševski (ma, rbastati, čnčuriti . . .), zato je besedilu priložen slovarček narečnih izrazov. V knjigi so privlačne ilustracije, ki predstavljajo značilnosti kraške zemlje.

IHAN

V župni cervki so Argentinci slovenskega rodu ponovili glasbeni večer, za katerega so prejeli glasna priznanja že v Parizu, Celovcu, Ljubljani, Mari-

Narava v novi preobleki.

boru in Škofji Loki. Dva od glasbenikov sta potomca družin iz Ihana in Studena.

KOBARID

Kobariški muzej Prve svetovne vojne je zaradi vsebine in načina postavitve bogate muzejske zbirke prejel priznanje slovenske in mednarodne javnosti. Poleg najvišje državne Valvasorjeve nagrade si je s protivojno sporočilnostjo prisluzil tudi najuglednejšo evropsko muzejsko nagrado za leto 1993, ki jo deli z arheološkim muzejem iz Carigrada.

KROPA

Vaščani so organizirali koncert priznanih slovenskih pevcev in zborov. Vsi nastopajoči — štirje solisti, ženski septet in moški zbor iz Kroke — so se odpovedali honorarju. Namesto vstopnic so poslušalci darovali prostovoljne prispevke. Z zbranimi sredstvi bodo obnovili zunanost župne cerkve.

MARIBOR

Populacija male divjadi (fazani, zajci, race in jerebice) na Mariborskem

področju že več let postopoma upada. Vzrok je slabšanje življenjskega okolja male divjadi in nepravilnega gospodarjenja z njim. Lani so odstrelili četrtno več fazanov in 14 % več zajcev kot leta 1991 in s tem zelo razredčili stalež. Vsekakor bo potrebno temeljiteje upoštevati smernice za ohranjanje živalim prijaznega okolja.

PIRAN

Pred desetimi leti so v Piranu ukinili gimnazijo, ki je imela svoje prostore v poslopju nad akvarijem. Sedaj so preuredili staro osnovno šolo in ponovno ustanovili gimnazijo. Obiskuje jo 68 dijakov in dijakinj. Ob otvoritvi 11. oktobra so pripravili manjšo slovesnost s priložnostnimi govori ipd. Najbolj so z novo ustanovo zadovoljni starši, saj se otrokom ne bo treba voziti v šolo v Koper ali še kam dlje.

RAZKRIŽJE

Farani so na lastno pobudo in brez odobrenja hrvaškega župnika postavili mrliško vežico. V slovenščini jo je blagoslovil duhovnik iz Maribora, trak na vhodu vanjo pa je prerezal g. Karel Novak, ki je 1934 blagoslovil pokopali-

šče za Slovence; tudi tedaj so Hrvatje nasprotovali blagoslovitvi v slovenščini.

ŠKOCJANSKI ZATOK

V bližini Kopra je 150 ha vodne površine z bujno obraščenimi bregovi, kjer redno gnezdi 77 vrst ptic. Temu naravnemu okolju grozi propad, če ga bodo zasuli kot predvideva zazidalni občinski plan. Društvo za opazovanje in preučevanje ptic se že 14 let brezuspešno dogovarja s koprskimi mestnimi oblastmi, da bi očuvali to oazo, edinstveno bivalno področje za ptice v Sloveniji.

STRMCA

Strmčani se že 25 let prizadevajo za dodatni vodni zbiralnik. Plačali so že dva samoprispevka. Leta 1989 so dokončali razvod cevi po vasi in ga povežali z zbiralnikom na hribu. Kadar so sušna obdobja predolga, voda presahne, zato morajo plačevati vodo iz cistern. Koliko časa bodo morali še čakati, se sprašujejo vaščani?

ŠKOFJA LOKA

Kulturni in turistični delavci so ostro protestirali, ker rudnik uranove rude, ki ljub temu, da so ga pred leti nehali izkoriščati, še vedno ni varno zaprt, okolica in ljudje pa neprimerno zaščiteni. Zdravstveni dom je opozoril, da jalovišče Boršt (600.000 ton jalovine) izpuštevata nevarni plin radon, ki ogroža otroke 3 krat bolj kot odrasle.

Republiška vlada ni sprejela programa zapiranja, ker ni predvideval organizacije nadomestne dejavnosti, s čimer bi zaposlili delavce iz bivšega rudnika in finančno breme zapiranja prerezdelili med državo, elektrogospodarstvo in bodoče koristnike rudniških objektov. Zato vse ostaja po starem.

TOLMIN

Tolminci so skoraj istočasno s postavitvijo spomenikov pesniku S. Gregorčiču in pisatelju I. Preglju, postavili tudi doprsni kip Dantega Alighierija, svetovno znanega pesnika in filozofa iz 14. stoletja. Po mnenju nekaterih naj bi bil Dante l. 1359 pregan na Tol-

minsko. Njegov spomenik so l. 1929 postavile italijanske oblasti in ga izkoristile v politično raznarodovalne name-ne. Zato so ga l. 1945 odstranili. Tolminci nimajo nič proti pesniku, upravičeno pa jih moti, ker preveč spominja na fašistične čase.

VRBA

Po 4 letih dela so odprli 13 km dolg odsek avtoceste od Karavanskega predora do Vrbe; gradnjo je precej zavrila zadnja vojna. Vsak kilometer avtoceste, ki ima 5 viaduktov, 5 nadvozov in galerijo (pokrit ukop), je stal 6,7 milijonov ameriških dolarjev. Novi odsek avtoceste nas še bolj približa Evropi in

z njim odpravljamo ozko grlo na Jese-nicah, ki so dolga leta prenašale hrup in onesnaževanje okolja.

ŽIRI

Po štirih letih prizadevanj so dogradili in odprli novo poslopje zdravstvene postaje Žiri. Investicija v zgradbo in opremo je vredna 4,3 milijone DM. Sredstva je v glavnem zbrala občina Škofja Loka, nekaj pa je primaknil zdravstveni dom Žiri. V dveh nadstropjih je 600 kv. metrov pokritih površin za splošne zdravstvene usluge, otroški dispanzer, večnamenska in zobna ambulanta, prostor za patronažno službo, laboratorij in spremljevalni prostori.

Vojaška kapelica na Planici.

vrenje v slovenskem kotlu

VSE NA KUPU

Tako bi lahko dejali za dogajanje v slovenskem političnem življenju zadnje dni. Ali gre zgolj za naključje, sploh ni pomembno. Pomembneje je, ali bomo znali pozitivni naboj, ki ga zadnji dogodki vsekakor imajo, dobro izkoristiti.

Pretekli teden je državni zbor razpravljal o aferi z orožjem na mariborskem letališču. Razprava, ki so jo nekateri označili za dvoboj dveh strani, ki sta bili v zvezi s to afero zadnje čase največ na očeh javnosti, je bila večinoma otipavanje, saj ni in tudi ni mogla prav ničesar razkriti. Pokazala je le, da so bili večinoma glasni tisti, ki so sestavljali glavno koalicije po padcu Demosove vlade lani spomladi. Tisti, ki so molčali, tega niso počeli zato, ker ne bi imeli kaj povedati ali vprašati, ampak predvsem zato, ker so prepričani, da mora stvari razjasniti ustanovljena **preiskovalna komisija**.

Omeniti velja še komisijo za preiskavo o povojnih množičnih pobojih in pravno dvomljivih procesih. Ta naj bi sicer obravnavala dogodke takoj po vojni pa morda medvojni čas, če je v njem zrelo povojno revolucionarno delovanje, vendar je v luči zadnjega dogajanja njena vloga tudi za reševanje sedanjega stanja in dogodkov nadvse pomembna. In če sem prištejemo še zad-

nje korake vlade, ki je vzela resno več opozoril v zvezi z dogajanjem v slovenskih družbenih podjetjih, smemo o tem zapisati, da se je v slovenskem prostoru začel proces, ki ga je treba obravnavati kot pomemben mejnik v dosedanem kazanju na nepravilnosti. Stvari so se torej začele **premikati**. In to ne tako, ko bi si nekateri tako želeli, da bi bilo čim bolj mikavno in se niti za trenutek ne bi vedelo, kakšen bo konec. Preiskovalne komisije državnega zbora, ki so že ustanovljene, v luči zadnjih ukrepov vlade dobivajo povsem drugačno veljavo. Ne le v formalnem, ampak tudi v političnem smislu.

Raziskovanja so potrebna navsezadnje tudi zato, da ločimo zrno od plev oziroma da se jasno pokaže, na katerih izsekih družbenega ali gospodarskega življenja so nekdanje strukture še delovale. Če se namreč strinjamo s tezo, da so delovale povsod in popolno, potem bomo morali zgroženi ugotoviti, da **država** s svojimi mehanizmi **ni delovala**. Da bi pa kar vse, kar se dogaja v sicer gotovo precej urejeni deželi, razglasili za gnilobo, bi bila seveda najslabša usluga nam samim.

Vse, kar je zdaj na kupu, je lahko nevarno, če bi nas pripeljalo do sklepa, da stvari preprosto ne bo mogoče začeti razkrivati tako, kot je značilno za urejeno družbo. Stvari so obvladljive in jih tudi moramo obvladovati. Za to imamo zdaj že kar nekaj uporabnih orodij in upam, tudi ljudi in ustanov, ki bodo ta orodja uporabili. Zdaj seveda ne sme biti sejanje strahu, češ, kaj se bo usodnega zgodilo, če bo prišlo do razkritij, ki bodo lahko pretresljiva za to družbo. Največja nevarnost je namreč, da bi zaradi pritiskov, ki so posledica stvari več neurejenih zadev hkrati, preprosto popustili, češ da bodo stvari ušle z uzde. V tem primeru pa zagotovo ne bomo več mogli reči, da vemo, kaj se nam utegne zgoditi, če bi popustili. Ne gre le za priložnost, ki jo imamo, da dokažemo svojo politično zrelost, pač pa za našo skupno odgovornost.

Nace Polajnar — SLOVENEK, Ljubljana, 6. 11. 1993.

BOGOVI SO PADLI NA GLAVO

Imetnikom lastninskih certifikatov se zadnje dni najbrž zdi, da nekdo skrbi za njihovo (anonimno) premoženje, ven-

Cerkev — sestavina družbe

Ljubljana — Dr. Drago Čepar, predsednik komisije za vzgojo in izobraževanje ter državni sekretar za družino, je na včerajšnji tiskovni konferenci Slovenskih krščanskih demokratov govoril o družini in nacionalnih programih, izbirnih predmetih in veri v šoli.

Poudaril je predvsem problem bivanja otrok zunaj družine. Krščanski demokrati se bodo zavzemali, da bo čas preživetja otroka v družini čim daljši, to pa bi lahko spodbudili s spremembami varstva otrok. Država namreč za vsakega otroka v vrtcu namenja 4500 tolarjev in tako namesto družinskega spodbuja varstvo v ustanovah. V prihodnje bi morali denarno podpreti tudi družine, ki bi želele, da bi njihovi otroci ostali doma.

Kot zanimivost pri izobraževanju je Čepar predstavil sprejetje sistema obveznih izbirnih vsebin. Učenci in dijaki lahko tako v obsegu 96 šolskih ur letno izberejo izbirne predmete, te pa lahko izvajajo vsi tisti zunanji izvajalci, s katerimi je ministrstvo za šolstvo in šport podpisalo pogodbo.

Z izbirnimi vsebinami se lahko učenci seznanijo v treh katalogih, v katerih je predstavljenih 500 izbirnih programov. V prihodnje naj bi se število izbirnih predmetov povečalo, izvajalci pa naj bi namesto plačila v višini 24 tolarjev za posameznega učenca prejeli 72 tolarjev na uro. Zaradi čedalje večje diferenciacije med učenci in dijaki, do katere prihaja zaradi nemožnosti plačila izbirnih predmetov, se krščanski demokrati zavzemajo, da bi bile nekatere izbirne vsebine, kot so osnove podjetništva in etične osnove zahodne civilizacije, plačevalo le ministrstvo

za šolstvo in šport. Čeprav je poudaril tudi problem navzočnosti vernih pedagogov. Ti namreč v preteklosti niso smeli opravljati strokovnih in vodstvenih služb v izobraževanju, nekdanje razmerje med vernimi in nevernimi pa se kljub sistemskim spremembam še vedno ohranja. Sporna je tudi sestava krovne komisije, ki je zadolžena za stike s cerkvijo. Na eni strani je zastopana država, na drugi strani pa Cerkev, kar kaže na mačehovsko razmerje do Cerkve kot ustanove in kot sestavnega dela države.

B. K. — SLOVENEK, Ljubljana, 6. 11. 1993

dar je to le privid: odprtje posebnih računov pri SDK, o katerih prihajajo na dom po pošti obvestila, je namreč popolni avtomatizem, ukrepi vlade zoper nelegalno lastnjenje in odliv kapitala v tujini, ki so bili sprejeti v četrtek, pa dejanje oblasti v sili. Razpadanje družbene lastnine se namreč na vseh ravneh nadaljuje.

Kaj storiti s **certifikati**, za zdaj še nihče ne pozna pravega recepta, zanesljivo pa so vprašljive vse teorije, ki temeljijo na razlagah, da lahko iz „nič nastane nekaj“ oziroma, da se lahko minimalna vrednost vseh certifikatov, ki so jih Slovenci v preteklih dneh prejeli na dom in ki znaša okrog 8 milijard nemških mark, spremeni kdaj v vsej vsoti v kakšno obliko njihove realne protivrednosti. Sploh lahko rečemo, da je večina lastninskih domnev navadna fantazija, glavno vprašanje pa ni, kako v naslednjih nekaj letih povečati vrednost (zastoj razdeljenih) certifikatov, ampak kako jo izničiti in tako spraviti v sklad z realno vrednostjo slovenskega družbenega kapitala. Zato tudi ne preseneča, da nihče ne ve natančno, kaj storiti, in da tava v temi tudi vlada, ki z veliko zamudo sprejema ukrepe, ki bi jih bila morala sprejeti že zdavnaj. Toda vse javne pripombe v zadnjih mesecih so bile zaman, vlada pa je šele zdaj pripravila nekaj ukrepov, s katerimi je v bistvu bolj opozorila tiste, ki so že doslej ravnali v skladu z zakoni, kakor one, ki so jih kršili in ki lahko po

vsem tem brezskrbno ugotovijo, da je država definitivno priznala svojo nemoč. Drugače namreč ni mogoče oceniti poziva, da morajo v 30 dneh vse pravne in fizične osebe v Sloveniji „**prostoovoljno prijaviti**“ svoje naložbe v tujini, saj je vendar jasno, da so tisti, ki so želeli dejansko spraviti denar ven, v tujini že zdavnaj ustanovili drugi in celo tretji krog podjetij in tako povsem zabrisali sledi za prepovedanim finančnim transferjem. Poleg tega pa denar ni odtekal čez mejo samo v obliki ustanovitvenih naložb v nova (mešana ali lastna) podjetja, ampak tudi različnih fiktivnih transakcij in velikih bančnih pologov, ki so povsod po svetu poslovna skrivnost in ki jim ne morejo do živega nobene mednarodne revizijske hiše.

Kdo bo naredil prvi korak pri SDK, bo najbrž že kmalu znano, zanimiva pa bo tudi vloga nove vladne komisije, ki naj bi v prihodnje skrbela za koordinacijo dela pri zatiranju nepravilnega lastnjenja in ki naj bi jo vodil dr. Davorin Kračun. Njeno oblikovanje si namreč poznavalci razlagajo različno, vendar pa nihče ne pozabi omeniti, da je ne glede na njen glavni cilj in nekatere posebne interese, ki naj bi jih imel pri tem premier dr. Janez Drnovšek, usmerjena v mnogočem tudi proti dosedanji avtonomiji SDK; saj bodo morali njeni inšpektorji prilagoditi nekatere svoje dejavnosti nalogam komisije. To bi lahko pomenilo, da je bil morda cilj vlade pri ustanovitvi komisije bolj nadzor nad SDK kot nad gospodarskimi mahinacijami, vendar pa za zdaj za to še ni nobenih neposrednih dokazov, čeprav takšen kasnejši razplet dogodkov nikakor ne bi bil presenetljiv.

Toda javno so sedaj znani vsaj podatki o številnih **nezakonitostih** na gospodarskem področju, medtem ko je bilo v preteklih mesecih slišati zgolj pripombe, da naj bi bile vse afeze izmišljene in mogoče napihnjene. To pa pomeni, da kljub vsemu ne gre za pomote v glavah navadnih ljudi, ampak tistih, ki so na položajih in ki ne vidijo ali ne želijo prav videti razmer, zaradi česar so iluzije s certifikati še bolj nenavadne in nevarne . . . Ali kot bi bržčas danes rekel veliki avtor pistolovskih zgodb Karl May: „Res nisem bil nikoli na Divjem zahodu, toda ali so slovenski ekonomisti bili kdaj na Wall Streetu . . .“

Danilo Slivnik — DELO, Ljubljana, 6. 11. 1993

Iz intervjuja z obrambnim ministrom J. Janšo, ki je bil objavljen v Nedeljskem dnevniku

Gospod minister, imate nasprotnike, ki bi vas utopili v žlici vode, če bi se to dalo, in privržence, ki vas kujejo domala med zvezde. Kako se počutite pri tem?

„Oznake so seveda takšne in drugačne — pozitivne, negativne, pa tudi takšne, ki nimajo nikakršnega vrednostnega predznaka. Vsak politik se mora sprijazniti z dejstvom, da je izpostavljen javni kritiki. Mislim, da je to eno od bistev demokracije. Le vse bi morali meriti z enakim vatlom.“

Ali drugače rečeno: dvigate veter, nove in nove afeze . . .

„Tea izrazoslovja ne priznam, tako kot tudi ne pristajam na oznako, da sem vpleten vanje samo zato, ker sem sodeloval pri odkrivanju nekaterih nečednih zadev. Afera je beseda, ki se pri nas najpogosteje uporablja zato, da kriminalu ne bi rekli kriminal.“

Mafija, kriminal . . . težke, obtožujoče besede za mlado državo. Kako globoko segate?

„Ne samo globoko, ampak tudi visoko. Višje ko sega kaka nečednost, počasneje se raziskuje. Ljudi, ki so jim letos poleti v prtljžniku našli nekaj pušk in pištol, je npr. sodišče v Kopru spravilo v pripor do sojenja in jih nato hitro ob sodilo na do štiriletne zaporne kazni. Tiste, ki so imeli na mari-borskem letališču 11.000 avtomatskih pušk in 40 minometov, kar je količina orožja, ki lahko v temelju ogrozi obrambo in varnost celotne države, pa so po nekaj dneh izpuštili iz pripora.“

Dobro . . . pa reciva drugače: zadeva . . .

„Rekel bi, da ljudje še kar dobro vedo, za kaj gre, ali pa vsaj slutijo. Hujši primer je s tistimi, ki so v tej državi poklicani, zapriseženi in solidno plačani za zatiranje oziroma obsojo kriminala. Preiskava se ne premakne nikamor. Kakor da bi nekdo hotel, da se sodno ne potrdi niti to, da je orožje res bilo v zabožnikih. Preiskovalni sodnik ne pokliče kot pričó niti gospoda Rigelnika, na katerega je bil naslovljen telefaks o tej ‚humanitarni pomoči‘, niti gospoda Kučana, ki se je s prvoo-smljenim Hasanom Čengičem prvič sestal že kakega pol leta prej, preden je le-ta neuspešno skušal po uradni poti dobiti od Slovenije vojaško opremo.

Ali to pomeni, da ne gre le za kriminal, ampak politični obračun?

„Glede na takšno količino orožja bi morda lahko rekli celo, da je nekdo pripravljal ne samo politični, temveč oboroženi obračun. Od odkritja orožja sem deležen ostrih političnih napadov, podtikanj, blatenja in žalitev, pa tudi nekaterih resnih ogroženj, kar se prej vse od vojne 1991 dalje ni dogajalo.“

S strani koga?

„Grožnje so bile nekajkrat izrečene po telefonu, še več pa je bilo anonimnih grozilnih pisem. Ta zbiram in jih bom nekoč objavil v zanimivi zbirki. Tokrat jih tudi sam jemljem resno. Na javno besedo se da vedno odgovoriti z besedo, na prikritje sikačoče grožnje pa ne.

Kot kaže, so do odkritja orožja na mariborskem letališču nekateri politiki pri nas postali izjemno živčni in glas se jim včasih zatrese, kar se prej ni nikoli.“

Kaj je zdaj s tistim vojaškim udarom, o katerem se je toliko govorilo, da ga boste izpeljali, namigovali so celo o dnevu D.

„Pri teh podtikanjih prednjačijo tisti, ki so desetletja vladali s po-

močjo enopartijskega sistema in pod okriljem JLA, ali pa tisti, ki so to raboto podpirali. Sam se ves čas, odkar resno politično delujem, borim proti totalitarizmu. Slovencev ne bo doletel noben vojaški puč, jih pa lahko usedline starega sistema, ki se je zalezal v mnoge pore družbe in od tam vlada naprej.“

Ali bi se srečali z njim na okrogli mizi?

„Kadarkoli. Pred kamerami, pred polno dvorano, kjerkoli. Vse, kar je tako rekoč v zraku, sem pripravljen razčiščevati javno, kjerkoli, na okrogli mizi, TV-omizju, pred kamerami, pred domačo in svetovno javnostjo, in to na način, da ugled države ne bi prav nič trpel.“

Kako to, da se to še ni zgodilo?

„Do sedaj se je predsednik spretno izogibal kakršnemukoli tovrstnemu javnemu soočenju. Tudi sedaj bodo najbrž trume njegovih novinarjev in urednikov hitro pohitele s pojasnjevanjem, da se to ne bi spodobilo, da bi trpel ugled države in podobnimi izgovori.“

Kaj je tisto, kar „je v zraku“?

„Če se omejim le na tisto, kar zadeva mene: proces proti četverici. Kot sem že dejal, sem pripravljen to storiti kadarkoli. Menim, da bi bilo tudi v prid politični kulturi in predvsem resnici, če bi lahko g. Kučan v takem soočenju odgovoril na tista vprašanja, ki se jim je dosedaj izogibal. Če se omejim le na nekatera, potem bi naštel njegov prispevek k rezanju nekaterih svobodomiselnih profesorjev na ljubljanski Univerzi v 70-letnih in seveda proces proti četverici. Leta 1988 in 1989 je Kučan zanikal, da bi bil predhodno seznanjen o naših aretacijah. Danes lahko mirno trdim, da ne samo, da je zanje vedel, ampak jih je tudi odobril, vsaj mojo, in je zanje nesporno odgovoren. Ne samo zato, ker je bil takrat kot predsednik CK ZKS politični oziroma vrhovni šef Službene državne varnosti, ki nas je aretirala, in kot nekoč podobna služba

Žide, predala tuji vojski, da nas ta strpa v samice, sodi v tujem jeziku na tajnem procesu in brez odvetnikov, temveč tudi zato, ker je takrat v obraz lagal slovenski javnosti in se sprenevedal do onemoglosti.

Predsednik Kučan bi lahko slovenski javnosti tudi pojasnil, zakaj je bil naprej odločno proti prepovedi srbskega mitinga, 1. decembra 1990 v Ljubljani, češ da pomeni prepoved mitinga postavljanje meje na Kolpi. Prepričali so ga šele nekateri izmed tistih, katere je slovenska javnost takrat imenovala ‚zdrave sile‘. Nadalje bo moral predsednik nekoč vendarle pojasniti, zakaj je maja 1990, ko je JLA razoroževala slovensko TO in nakar je bil že predhodno opozorjen, dva dni okleval in zavlačeval, z ustreznim sklepom predsedstva, s katerim bi zaustavil razoroževanje.

Dalje: zakaj spomladi 1991, več mesecev po plebiscitu in odločitvi, da si bomo Slovenci zgradili svojo državo, tik pred sprejetjem obrambnih zakonov in proračuna in tik pred vojno, kot vrhovni poveljnik ni niti malo okleval, preden je podpisal tako imenovano Deklaracijo za mir, ki je bila po vsebini deklaracija za hitro enostransko razorožitve Slovenije, ki je vsebovala zahtevo, da se Slovenija ne sme več oborožiti in da je v slovensko ustavo treba vnesti člen o Sloveniji kot državi brez vojske.

Kot predsednika socialdemokratov pa me zanima tudi, kako je mogoče, da si predsednik države za 40.000 DEM oziroma za kakih 10 % realne vrednosti kupi hišo v Murglah, v elitni ljubljanski četrti, ki jo je nekoč dobil v uporabo kot komunistični funkcionar za čas trajanja funkcije, in kateremu navadnemu državljanu je bilo še omogočeno kaj takega?“

Kaj to pomeni, da predsednik laže?

„Pove samo tisti del odgovora, ki mu gre v korist. Včasih, npr. v primeru četverice, pa tudi neposredno laže.“

da bo dom dom

vrste sobnih rastlin

Privlačnost in okrasni učinek dajejo seveda rastline s svojim zunanjim izgledom. S tega vidika je možno v grobem razdeliti rastline na tri skupine: listnate, cvetne in soč-

nice. Ta delitev je v nekakem sorazmerju z načinom gojitve teh rastlin.

Med listnate lončnice prištevamo vse tiste rastline, katerih glavna lepota vrednost je v listih, bodisi da zanimive zgradbe ali pa živobarvno pisani. Seveda cela vrsta teh tudi lepo cvete in to še povečuje veselje gojitelja nad njimi. Zaradi velikih listov navadno porabijo te rastline veliko vlage posebej še v toplejših mesecih in v suhem vremenu, prav tako pa seveda pozimi v zakurjenih prostorih.

Medtem ko listnate lončnice delujejo dekorativno vse leto, pa je pri cvetnicah to veselje le v obdobju cvetenja. Ta doba je navadno tudi gojitveno najbolj zahtevna.

Sočnice so skupina zase, tako po videzu kot glede gojitve. Že ime pove, da spadajo v to skupino rastline z mesnatimi, debelimi listi in stebli in dajejo torej vtis sočnosti. Te rastline v naravi rastejo v skrajno sušnih razmerah in je zato njihova naravna lastnost, da shranjujejo vodo v sebi. Pred prevelikim izhlapevanjem navadno varuje rastlino tudi debelejša listna in stebelna kožica. Te rastline porabijo malo vode in najbolje uspevajo na suhih, toplih in sončnih mestih v stanovanju.

Nekatere bolj znane listnate lončnice so: fikus, slovensko figovec ali gumijevac, monstera, za katero so značilne zračne korenine, ki jih razvije vzporedno z listi, mnoge vrste filodendronov ali slovensko drevo ljubov, ki so samostojne rastline ali tudi popenjavke. Hedera je po naše navaden bršljan, cissus antarctica je sorodna vinski trti, bolj znana pa je fitonija z mrežastim listjem in še bolj pa mnogovrstne begonije. Zelo slikoviti sta lončnici croton in maranta. Po imenu pa bolj poznamo sobno lipo in araucario, sobno smrečico. Zelo nezahtevni rastlini sta kosmulja in tradeskancija. Spisek teh rastlin naj podaljšamo še z raznovrstnimi praprotni in neobičajnimi bromelijevkami, med njimi še posebej trobarvno trikoloro.

Cvetne lončnice so prav tako številne in raznolike. Začnimo pri azaleji ali rododendronu, ki razcveten rabi veliko vode. Te in tudi ciklame navadno prinesemo razcvetene v stanovanje in tedaj potrebujejo posebno skrb, da se vžive. Lepe so primule ali sobni jegličji, cineraria ali pepelka je zanimiva zaradi barvitega cvetja. Potem sledi cela vrsta pelargonij, brez katerih si ne moremo niti predstavljati naših okenskih okrasnih rastlin. Oleandri so zaradi velikosti bolj redek sobni okras. Veliko bolj občutljivi za gojenje pa so amarilisi in škniclji.

Sočnice je morebiti manj znan izraz, vendar so rastline dokaj poznane. Vzemimo kakteje, ki jih je najti marsikje v stanovanjih. Med njimi najbrž najbolj razširjeni božični kaktus.

Sansevieria ima slovensko ime sabljika, ki dobro prenaša prostore s centralno kurjavo. Nekatera manj znana imena pa zato zelo lepo cve-toče kakteje: gloksinija, simingija, epifilum, členasti kaktus, kroglasti eninopsis, echeveria idr.

sobne rastline med dopustom

Če je pri hiši vrt, tedaj ni težav, ko gremo na dopust. Zagrebene rože do vrhnjega roba lonca v zemljo bodo brez težav prebile tudi večtedensko odsotnost svojih gojiteljev. Seveda je treba izbrati tudi primerno mesto, ki ni preveč izpostavljeno direktni sončni pripeki. Če ni vrta in če gre za rastlinje, ki ne more biti v vrtu, je treba ravnati drugače. Eden najpreprostejših pa tudi najbolj zanesljivih ukrepov je, da rastline namestimo v dovolj hladen, senčen prostor.

Mednje v sredo postavimo vedro vode, iz katerega napeljemo v vsak lonček po eno bombažno ali volno nrvico. Če je lonec večji, morata biti dve nrvici ali celo tri. Po njih se voda pretaka iz vedra v prst, pač glede na to, koliko rastline porabljajo vlago. Vsekakor je vselej koristno postaviti lončke tik pred odhodom v vodo, da se zemlja dobro prepoji. Če je le mogoče, pustimo vsaj eno okno odprto, da se zrak v sobi obnavlja. To je seveda v modernem času malokje varno. Nekatero rastline zavarujemo učinkovito pred izhlapevanjem vode tudi z zavijanjem v folijo, tako da ostane prosto le steblo. Pri manjših rastlinah je najbolje zaviti v vrečko kar celo rastlino in na vrhu zavezati. Po vrnitvi z dopusta je treba tako rastlino le polagoma spet navajati na bolj suho ozračje v sobi.

cvetenje pozimi

Kdor se posebej potru-di, ima lahko sredi zime v stanovanju razcvetene čebulnice. To so predvsem vrste tulipanov, narcis in hijacint. Čeprav to da nekaj dela in skrbi, bo ta, ki jih je že kdaj imel, le stežka opustil ves napor, da se bo lahko

sredi zimskega mraza veselil cvetja v stanovanju. Navadno ta postopek imenujemo siljenje rastlin.

Za dober uspeh je važno dvojice: treba je začeti dovolj zgodaj jeseni. Konec septembra, najkasneje v začetku oktobra, je treba nabaviti čebulice ustreznih sort. Vsadimo jih v lončke z vrtno prstjo, ki ji primešamo nekaj peska. Potem morajo tako vsajene čebulice na hladno, v klet ali na vrt. Na vrtu jih zakopljemo v zemljo, da so 30—40 cm zasute s prstjo. Navržemo še listja preko, da ne zmrznejo. Kdor nima vrta, jih lahko s prstjo zasute shrani v zaboju. Temperatura naj se tu ne dvigne preko 9°C. Približno po treh mesecih so se čebulice ukoreninile in tudi že odgnale poganjke. Ko je poganjek dolg 5—6 cm, lahko vzamemo lončke na toplo. Vendar ostanejo rastline še v temi, prekrite s papirnatimi tulci. Kakor hitro pa se pokaže cvet zunaj, zatemnitev ni več potrebna. Treba pa jih je dati na hladno mesto, da bodo cvetne barve bolj žive. Nizka temperatura tudi zadržuje rast listov, tako pride cvetje bolj do izraza.

Tulipane navadno silijo tako, da je po več čebulic v lončku, vsaj tri.

Čebulice so s ploščato stranjo obrnjene navznoter, na sredo lončka. Iz zemlje naj gleda le vrh, konicica čebulice. Najprikladnejše za takšno siljenje so zgodnje vrste tulipanov. Te cveto že okoli novoga leta. Hijacinte silijo bodisi v lončkih ali pa tudi v kozarcih z vodo. Če je le možno nabaviti pripravljene čebulice, je z njimi bolj zagotovljen uspeh kakor z navadnimi. Pri izbiri sort se seveda ravnamo po barvah, ki so nam všeč in so skladne. Posebej lepe in vpadljive so rdeče. Pri narcisah je siljenje v zimsko cvetenje nekoliko delikatno. Posebej je treba paziti na preveliko toploto, ker na njej poženejo listi. Če listje zdviha, lahko povsem prekrije cvetove.

Najpreprostejše je siljenje žafranov (krokusov). Večje število gomoljčkov posadimo v plitvo posodo na gosto, drugega ob drugem. Posoda mora biti dolgo na hladnem in sme šele januarja v zmerno topel prostor, kjer temperatura ne presega 15°C. Le tako bo nastavek cvetja izdaten. V nasprotnem primeru se utegne zgoditi, da pretirano bogato olista in sploh ne cvetve. Rumene sorte težko silimo, je malo uspeha. Bolj primerne za to so modre in bele.

janez cigler

sreča v nesreči

Solze se mu udero, milo se zjoka; vendar jo potolaži in ji srečno reče: „Ljuba moja žena! Ne žaluj tako zelo; kaj ne veš, da je to božja volja? Tudi najmanjša reč se ne zgodi brez božje volje in ne en las ne pade z naše glave brez volje nebeškega očeta. Ker je Bog tako sklenil, se moramo njegovim naredbam voljno vdati. Kdor v Boga zaupa, ne bo nikoli zapuščen. Bog naju ne bo zapustil. Lepo Bogu služi in tudi fantiča uči, Boga se bati in njemu služiti. Da moram biti vojak, mi ukazuje cesarsko povelje; gosposkam in oblastnikom pa moramo zavoljo Boga pokorni biti. Ne jokaj preveč, ampak moli zame, da srečno, potem ko sovražnika premagamo, spet nazaj pridem. Skrbi lepo za fantiča in ne pozabi jih učiti, Boga poznati, njega moliti in mu služiti, da boš vsaj nad otroki veselje imela, četudi mene na vojski ubijejo.“ S temi besedami se France loči od svoje žene in gre z drugimi vojaki vred proti laški deželi.

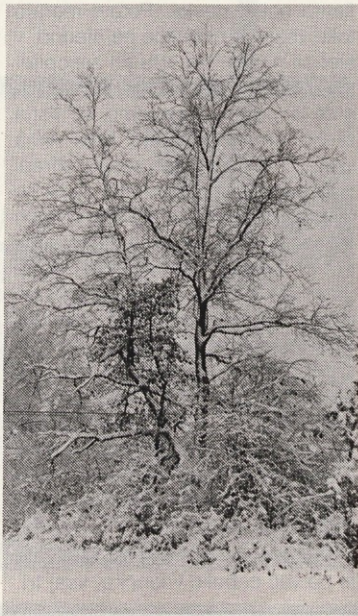
II

NEŽA SVETINKA DA OBA
DVOJČKA V SLUŽBO

Tisto noč, ko je France Svetin šel na vojsko, je njegova žena Neža

vso noč prečula, molila in jokala. Videla je, da si ne more pomagati, tolažila se je in vedno Boga prosila, da bi mož na vojski srečo imel, da bi ne bil ubit. K sebi je vzela pošteno gostijo, da je pomagala za dvojčke skrbeti in potrebna dela opravljati. Oba fantiča sta se lepo redila, zdrava sta bila. Kakor hitro sta začela govoriti, jih je skrbna mati lepo moliti učila. Sčasoma, ko sta doraščala, jih je naučila ves potrebni krščanski nauk. Nista bila še po sedem let stara, že jih je mati naučila brati, kar je sama dobro znala in v žalostnih dneh veliko tolažbo dobivala v branju svetih bukev. Vsako nedeljo in vsak praznik dopoldne in popoldne jih je s sabo v cerkev peljala in jih vedno učila, naj se v cerkvi lepo in spodobno vedeta. Nikoli v nobeno tovarištvo jih ni pustila, ampak vedno jih je opominjala, naj zvesto Bogu služita. Pošiljala jih je potem v šolo, kjer sta se tako pridno učila, da nobeden fantov ne tako.

Janez in Pavel sta tri leta hodila v šolo; že sta znala po nemško brati, pisati in računati. Vsak večer so vsi trije glasno vkup opravili večerno molitev in konec molitve je mati vselej rekla: „Molimo še za vajinega

„molimo še za rajnega očeta, da bi srečno nazaj prišel.“

očeta, da bi srečno nazaj prišel, da bi mu Bog srečo dal v daljnih krajih.“

Bilo je neko nedeljo zvečer pozimi, ko je mati fantoma ravno o očetu pripovedovala, kako je moral na vojsko iti; tedaj reče Pavle: „Ljuba mati, povejte nama, kakšen so vendar naš oče, ki jih nisva nikoli poznala; ali bi jih mogla midva spoznati, ko bi nazaj prišli, pa bi vas ne bilo, ker ste od dela in žalosti tako zelo oslabeledi, ko bi nama vi utegnili umreti.“

Mati žalostna odgovori: „Ne mogla bi vidva očeta poznati, ne, ker sta bila komaj po dve leti stara, ko nas je moral oče zapustiti. Vendar se spominim, zapomnita si: Vajin oče ima na vsaki roki pod srajco nekako znamenje, tako z rdečo barvo zarezano, da se ne da več zbrisati. Na desni roki ima zarezane te besede: Franc Svetin; na levi roki ima: Neža Trpinc; to je moje ime po mojih starših. Taka znamenja na roke sem jaz vajinemu očetu sama naredila.“

„O ljuba mati,“ reče nato Pavle, „naredite tudi meni taka znamenja na roke, kakršna imajo oče, da se bom večkrat nanje spomnil in zanje molil.“ — „Tudi meni naredite tako,“ pravi Janez.

Mati reče: „Ljuba moja sinka, to se težko naredi. Kdor hoče tako znamenje na životu imeti, mora besedo z barvo zapisati, potem s šivanko vse črke na drobno prebosti, da pride barva pod kožo; potem se ne da več zbrisati. To pa boli.“

„Naj boli, kakor hoče,“ pravita fanta, „le naredite nama, vse rada trpiva, da bova le očetovo znamenje na rokah imela.“ Mati jima je naredila na obeh rokah, kakor je imel oče. Vesela sta bila, ko sta čez tri dni videla na rokah pod kožo lepa rdeča imena očeta in matere.

Po devet let sta bila dvojčka stara, rada bi bila še oba v šolo hodila, pa ni bilo mogoče. Še rediti jih ni mogla več mati, ne jima napravljati potrebnega oblačila. Mati se je res noč in dan trudila, vendar ni mogla izhajati; dolg je naredila, njivico in hišico zastavila. Nekak barantalec I. ji je posojeval, pa ne da bi bil dobro storil in revni Svetinovi družini pomagal, ampak le svojega dobička je iskal. Veliko dolga se je že nabralo. Svetinka ni mogla plačati. Posojevalec jo je trdo terjal in jo tožiti žugal, če ne plača. Neža ga gre prositi, vzame oba fantička s sabo. Vsi trije pred njim jokajo in prosijo, da bi potrpel in jim vsaj hišico pustil. Neusmiljeni trgovec jih noče uslišati, ampak ostro reče Neži: „Plačaj, kar si dolžna, več te ne bom čakal; ako ne plačaš, ti bo vse prodano! Fanta sta že zadosti velika, da si moreta kaj zaslužiti; ni jima treba po šolah postajati; vsak berač hoče zdaj gospod biti.“

Žalostna gre mati s fantoma domov in joka; tudi fanta sta jokala in rekla materi: „Ljuba mati, kam pojedemo zdaj, ker nam bo neusmiljeni mož hišo vzel; nič se ne bova mogla več učiti. Kdo nam bo kaj dal, kdo nam bo kaj pomagal? Oh, da nimamo očeta, da bi se za nas kaj potegnili!“

Mati jima reče: „Ljuba moja sinka, nikar ne žalujta preveč, saj imamo še enega očeta v nebesih, kateri je veliko boljši kakor vsak posvetni oče; on nas ne bo zapustil. On, dobrotljivi nebeški oče, nas bo preskrbel. Le njega prosimo, vanj zaupajmo in pridno molimo!“

Komaj se je trikrat luna premenila, že so pridrli oblastniški služabniki v Svetinkino hišo. Oznanili so, da se mora v 24 urah iz hiše spraviti in vse zapustiti, ker bo vse prodano. Žalostno oznanilo je bilo to za Svetinko. Brez usmiljenja je morala zapustiti s fantičema vred svojo domačijo in iti po svetu dobrih ljudi iskat. Žalostna je rekla: „O da bi jaz sama bila, ne bilo bi mi tako težko, ali kam se čem s fantičkom obrniti? Dobrotljivi Bog, usmili se me, uboge sirote!“

Vsem se je smilila ta pravična družinica. Neža je kmalu dobila službo pri neki pobožni gospe, premožni vdovi. Pavle je šel h gospodarju, kateri mu je v rodu bil; krave je pasel; bil je dober pastirček. Janeza je bližnji sosed spotoma v Trst s sabo vzel, kamor je moko na prodaj peljal. Mislil ga je v Trstu kakim ljudem dati, ker je Janezek malo laško govoriti znal.

III

PAVLE SVETIN PASTIR

Z drugimi pastirji vred je Pavle po spašnjah živinico gonil in večkrat pri svojih tovariših kaj napačnega videl in slišal; toda nikoli ni z njimi potegnul. Vselej je imel pred

**„boga se boj
in nič hudega
ne stori!“**

očmi lepe nauke svoje dobre matere, katera mu je velikokrat rekla: „Pavle, Pavle! Boga se boj in nikoli nič hudega ne stori! Spomni se vselej, da te Bog povsod vidi. Če se boš greha varoval, te Bog nikoli ne bo zapustil.“ Zatorej je Pavle gospodarja vselej rad ubogal, svoje delo vselej zvesto opravil; zato sta ga tudi gospodar in gospodinja rada imela in mu lepo oblačilo napravila.

Tista gospa, Kordula po imenu, ki je Pavletova mati pri nji služila, je kupila graščinico na Štajerskem. Ko se je gospa Kordula na svojo graščinico preselila, je vzela s seboj tudi svojo zvesto služabnico Nežo Svetinko. Ravno svetega Florijana dan sta se gospa in služabnica peljali na Štajersko prav mimo hiše, kjer je Pavle, Nežin sin, služil. Takrat je še zadnjikrat videla mati svojega dobrega Pavleta. Še zadnjič mu da lepe nauke, da naj lepo uboga, rad moli in da naj se skrbno varuje hude tovarišije. V pričo gospodarja mu reče mati: „Ljubi moj sin Pavle! Vselej si me rad ubogal in rad poslušal moje opominjevanje; ohrani tudi zdaj v srcu besede

svoje matere, katere ti iz ljubezni in k tvoji sreči govorim: Nikoli na Boga ne pozabi! Zvesto in z veseljem vse stori, kar ti bosta gospodar ali gospodinja ukazala, naj te kdo vidi ali ne. S hudobnimi tovariši se nikdar ne družij; skrbno glej, da nedolžnost ohraniš! Če boš nedolžen, boš v svoji revščini zelo bogat. Bodi priden in rad molj! Moli tudi za očeta, da bi mu bilo dobro v daljnih krajih! Moli tudi zame, morebiti se na tem svetu nikoli več ne vidi va! Medtem mati objame Pavleta in se od njega loči.

Gospa Kordula je zraven stala in vse te besede slišala, katere so se ji tako mile zdele, da so ji debele solze iz oči pritekale. Pa hitro si jih obriše, obe se usedeta na voz in gresta naprej. Neža je bila po potu tako žalostna, da nič ni mogla govoriti. Gospa Kordula jo je nekaj časa pustila, da se je izjokala, potem pa ji prijazno rekla: „Ljuba moja Neža, vem, da si žalostna, ker si ob vse prišla; vem vse, kako se

je s tabo godilo; vem, da si na tem svetu nesrečna, vendar ne žaluj preveč! Ne misli, da se na svetu le tebi tako hudo godi. Poslušaj, cesar še ne veš, kako se je z mano godilo:

Jaz sem bila srečna, srečna gospa; imela sem blaga, denarjev, vsega v obilnosti. Moj mož je bil plemenit baron, Henrik Gap po imenu. Srečno, veselo sva v zakonu živela, dobro mi je bilo, tako da mi bolje ni moglo biti. Huda sila ga je klicala na vojsko. Šel je in kmalu je bil ubit; v prsi mu je priletela krogla, ustreljen je bil blizu srca; padel je in v pol ure je bil mrtev. Kolika žalost zame, si lahko misliš. Potem so sovražniki v naše kraje pridrli, so mi veliko blaga pobrali in mi graščino požgali; komaj sem toliko ohranila, da sem kupila graščinico, kamor se zdaj peljeva. Imela sem edinega sina, Karel mu je bilo ime; ta je bil komaj 17 let star, ko je šel sam radovoljno v vojake in pa k Francozom, kateri so tisti čas čez

„ljubi moj Karel, ne hodi na vojsko!“

naše dežele nekaj let gospodarili. O kako sem takrat jokala in ga lepo prosila, rekoč: „Ljubi moj Karel, ne hodi na vojsko! Vidiš, da sem sama, nimam ga pomočnika v nadlogah; če me še ti zapustiš, kam se bom obrnila potem sirota! Kaj bom začela, če še ti umrješ? Tvoj oče je bil na vojski ubit in s tabo se utegne ravno tako zgoditi.“ Nič ni pomagalo, vse moje besede so bile zaman, ni me hotel poslušati. Šel je z veliko francosko armado v mrzle kraje Moškovitov. Že dve leti je tega in nobene besede ne zvem in ne slišim o njem. Bojim se, da je zmrznil na ruski zemlji med toliko Francozi. S sabo ni od hiše drugega vzel kakor tablico, ki je moja podoba na njej naslikana, katero je na vratu privezano nosil. Kolikokrat mi je spočetka pisal, je vselej povedal, da vsak dan pogleda podobico in se name spomni. Zdaj pa ni nobenega glasa več o njem; o, že so morebiti njegove kosti segnile na ruski zemlji! Glej, Neža,“ pravi gospa Kordula, „da imam vzrok še bolj žalovati kakor ti, ker imaš dva fanta vendar živa in ti utegne ta ali oni še v starosti veselje delati in ti kaj pomagati. Pa pravim: Naj bo hvaljeno božje ime, Bog tako hoče imeti, božja volja je tako. Bog nas s križi tepe zato, ker nas ljubi, da bi nas na onem svetu ne tepel. — Nič ne skrbi, Neža! Pri meni boš, dokler boš živa, in če prej umrjem, bom že naročila, da boš preskrbljena. Vkup bova živeli in ena drugo tolažili.“

Med takimi pogovori sta se pripejljal gospa Kordula in Neža z njo v svojo graščinico in sta tam pobožno in svetó živeli, revežem daleč okoli veliko dobrega storili in jim pomagali.

Pastir Pavle je bil tudi dolgo časa žalosten, posebno zato, ker mu je mati rekla: „Morebiti se nikoli več

Advent je čas molitve in pričakovanja.

ne bova videla." Pavle si je materine nauke zvesto v srce vtisnil in jih nikdar ni pozabil. Z drugimi pastirji, s svojimi tovariši se nikoli ni hotel navadnih igrač lotiti, ampak, kadar so drugi pastirji norčije uganjali, se je Pavle ob strani usedel, bukvice iz torbice vzel in bral. Imel je še šolske bukvice Zgodbe sv. pisma, katere je Pavle zmeraj z veseljem bral. Nekega dne je bral o Davidu, kako je pastirčeval. „Lejte,“ je rekel sam pri sebi, „še David, tak imeniten mož, je bil pastir. Živino je pasel kakor jaz in bil je potem imeniten kralj. Jaz ne želim kralj biti, ampak zvesto bom poslušal nauk božji, kateri pravi, da mi bo Bog že tukaj srečo dal, če mu bom zvesto služil in ga iz srca ljubil.“

Prigodilo se je, da se je pripeljala kočija po cesti mimo pastirjev, kateri so po gmajni živinico pasli in Pavel z njimi. Drugi pastirji so svinko pasli; to je navadna pastirska igrača. Pavel ni z njimi igral, ampak za grm je sédel, na živino pazil in bukvice bral. V kočiji, katera se je ravno mimo peljala, sta sedela baron in baronka I., ki sta se domov v Nemški Gradec peljala. Blizu tistih pastirjev se je morala kočija umakniti velikemu vozu. Konji so zapeljali preveč v jarek, kočija se je zvrnila in desno zadnje kolo se je razdrobilo; kočijaž je bil po nogah zelo ranjen. Komaj sta baron in baronka zlezla iz zvrnjene kočije, se vsa prestrašena nista vedela kam dejati. Na samoti je bilo, blizu nobene hiše, kočijaža ni bilo mogoče kam poslati, ker je bil ranjen. Konjem sicer ni bilo nič, pa zavoljo zdrobljenega kolesa ni bilo mogoče naprej. Poredni pastirji so vse to videli pa zraven se še smejali. Baron I. stopi k njim in jim po nemško reče:

„Kje je kaka hiša, da bi se ljudje sklicali in prišli pomagat.“ Nevedni pastirji niso nič vedeli odgovoriti, ker niso vedeli, kaj jih vprašuje. Nato pokličejo Pavleta: „Pavle, pojdi sem, ti znaš nemško, nam boš povedal, kaj ta gospod vprašuje!“ Pavle hitro priteče, se lepo ponižno odkrije in pravi: „Plemeniti gospod, kaj bi radi?“ Baron reče:

„Fantè, povej mi, kje je kaka hiša, da bi jaz ljudi dobil, ki bi mi pomagali, kočijo privleči do vasi, da se kolo naredi, drugače ne morem naprej.“ Pavle reče: „Gospod, le tukaj počakajte, jaz stečem hitro domov, bom skusil kmalu ljudi priklicati; prosil jih bom, da vam bodo prišli pomagat. Naprosil bom svojega gospodarja in še koga drugega. Vendar mi dovolite, preden grem ljudi klicat, da vašemu kočijažu nekaj na nogo denem, ker vidim, da mu zelo kri teče; uteči bi mu utegnila, preden ljudje pridejo. Pavle vzame iz torbice nekako zelišče, ki ga je zmeraj pri sebi nosil, ga položi kočijažu na rano, z ruto zaveže in reče: „Prijatelj, zdaj pa le prav mirno nogo drži! Kmalu se bo kri ustavila.“

Zdaj Pavle hitro steče domov ljudi klicat. Preden je bila ura okoli, pridejo s Pavletom trije možje, Pavletov gospodar in pa dva druga sosed, da so s koli in z vrvmi kočijo tako zvezali, da so jo srečno do bližnje gostilne privlekli. Pavletovo zelišče je kočijažu toliko dobro stari, da je že na kočijo sestel smel. Ko je bilo vse narejeno, preden se baron in baronka v kočijo usedeta, reče baron Pavletu: „Povej, reci tem možem, da jih prav lepo zahvalim, ker so mi pomagali.“ In baron dá vsakemu en tolar. „Ti pa, Pavle, bodi vedno tako priden pa dober in dobro ti bo,“ reče baron in mu ponudi tri bele tolarje. Pavle pa se lepo zahvali in jih noče vzeti, rekoč: „Gospod, možem ste zadosti plačali, ker so vam pomagali; jaz nisem nič pomagal pa tudi nič plačila ne vzamem. Če sem šel ljudi klicat, je bila moja dolžnost.“ Baron na to nič ne reče, tiho se usede v kočijo in se pelje počasi do pošte.

Ko se gospoda odpelja, so pastirji, Pavletovi tovariši, kateri so

**„bodi vedno
tako priden
in dobro
ti bo!“**

zraven stali in zijal, Pavleta za norca imeli in ga neumnega imenovali, ker ni hotel denarjev vzeti. Že prej so pastirji Pavleta iz norčije imenovali „fajmoštra“, zato ker jim je večkrat kaj dobrega in lepega bral, jih večkrat svaril in opominjal, pa ga hudobni, poredni pastirji niso hoteli poslušati. Zdaj so mu pa rekli: „Ti si prav neumen fajmošter, takih lepih denarjev ti je gospod ponujal in jih ne vzameš.“ Pavle pa na vse to drugega ne reče ko te besede: „Če sem kaj zaslužil, mi bo že Bog plačal; če nisem nič zaslužil, tudi denarjev nočem.“ Pavletov najboljši prijatelj reče tovarišem: „Ne zaničujte Pavleta, kdo ve, kaj še bo iz njega. Meni so večkrat mati doma pravili: ‚Če človek komu le vode piti prinese iz dobrega srca, ne bo brez plačila, Bog bo vse plačal!‘“

Drugi dan se baron in baronka sprehajata in se pogovarjata o nesreči poprejšnjega dne. „Med vsemi,“ reče baron, „mi najbolj ugaja pastir Pavle, ker je toliko prijazen in postrežen fant. Samo tega ne vem, zakaj ni hotel nič vzeti, ko sem mu tolarje ponujal in silil. Kako veselje mu vendar moram za to storiti, preden grem od tod.“

bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

Naši rojaki na severu Anglije so imeli letošnjo jesen kar dvakrat slovensko sveto mašo v Rochdale-u. Septembra je za njih maševal gospod Ludvik Počivavšek, izseljenski duhovnik za Slovence v Linzu in Salzburgu (v Avstriji), ki je bil tukaj na študijskih počitnicah. Gospod Ludvik je že dolgo znani in priljubljeni duhovnik med rojaki iz okolice Manchestera in Leedsa. Na misijonsko nedeljo, 24. oktobra, so se naši ljudje ponovno zbrali k srečanju s slovensko sveto mašo, ki sta jo darovala naš župnik gospod Cikanek in gospod Peter Kravos. Gospod Peter, ki je župnijski soupravitelj na veliki angleški župniji v Leeds-u, rad prihaja med nas v Rochdale, če mu le čas dopušča, saj je imel pred štirimi leti prav tu svojo slovensko novo mašo ob navzočnosti škofa Metoda Piriha.

Misijonski dan v Bedfordu v soboto, 30. oktobra, smo začeli s slovesno sveto mašo za vse slovenske misijonarje in misijonarke ter misijonske dobrotnike. Pri že tradicionalni tomboli in srečelovu, ob katerih smo se zadržali

Naš jubilant Rudi Zajc z ženo Marijo, roj. Mahne.

pozno v noč, se je nabralo za naše misijonarje 110—50 funtov. K temu smo dodali še 53 funtov iz pušice pri sveti maši na misijonsko nedeljo v Rochdale in darove posameznikov, poslanih gospe Gabrijeli. Skupno smo letos nabrali za slovenske misijone 443—50 funtov. Darovi posameznikov so sledeči: Marica Biberovič 20 funtov, Franc Lapanja 50, N.N. 30, Nada Sekolec 20, Rudi in Ivanka Zajc 20, Janez Prevc 20, Franc Sedelšak 20, Anton Žlè 10, Marčela Klemenčič 10, Anica Kranjc 10, Alojz Slana 10, Jaka Kenk 10, Filip Vidmar 10, Stanko Pevec 10, N. N. 10, N. N. 10 funtov.

Sajetovi ob zlati poroki staršev Janka in Vide. Manjka sin Janez, ki živi v Avstraliji.

Družina Lojzeta in Milke Zupančič iz Mansfielda je letos praznovala kar dva lepa družinska praznika. Najprej diplomu 21-letne hčerke Louise, ki je uspešno zaključila svoje študije na univerzi v Eganu pri Londonu. Diplomirala je 23. julija iz matematike in psihologije na znanem RHCUL — Royal Holloway Colleg University of London. Vsa družina, oče, mati in sestra Veronika, se je zbrala na ta veliki dan ob Louise na College-u in se veselila ob njenem življenjskem uspehu. Drugič so pri Zupančičevih letos praznovali, ko je mama Milka 21. septembra obhajala svojo petdesetletnico. V Derby-u, na domu gospe Ivanke Krajškove, so mamo Milko presenetili, ko so ob njenem prihodu prijatelji in znanci, ki so prišli od blizu in daleč, začeli praznovati Milkin petdeseti rojstni dan.

Katoliška slovenska misija v Veliki Britaniji pridružuje številnim voščilom in čestitkam Louise ob njeni diplomu in mami Milki ob njeni petdesetletnici še svoje ter obema želi obilo Božjega blagoslova.

Rudi Zajc — sedemdesetletnik — Naš dobri Rudi Zajc iz Keighley-a pri Bedfordu je zagledal luč sveta 28. decembra 1923 v Malih Lesah v župniji Krka na Dolenjskem. Njegovo življenje, zlasti v mladostnih letih, ni bilo posuto z rožicami. Komaj 17-letnega je zajela vojna in pri osemnajstih se je že znašel v vaški straži in ostal pri njej vse do dogodkov na Turjaku. Kasneje je bil pri domobrancih. Služil je najprej v 11., nato pa v 64. četi vse do Vetrinja. Od Vetrinja naprej sta se, s sedaj že pokojnim bratom Jožetom, preživljala ob delu pri nekem koroškem kmetu vse do leta 1948. Tedaj se jima je ponudila priložnost za delo v Angliji. Tukaj sta si s trdim delom ustanovila vsak svoj dom v dosmrtnem sosodstvu — hiša do hiše. Rudi se je poročil leta 1962 v cerkvi sv. Ane v Keighly-ju z domačim dekletom Ivanka Mahnè, doma iz vasi Podbukovje, ki je sosedna Rudijevi rojstni vasi — Malim Lesam. Rodila sta se jima hčerka in sin, Zinka in Rudi. V otroških letih so Zinka in Rudi ter njuni sestrični Joži in Angelca, ki sta hčerki Rudijevega brata Jožeta, skupno nastopali na slovenskih dnevih in drugih naših prireditvah v Rochdale-u.

Družina Zupančič iz Mansfielda na Louisin veliki dan.

Sedaj sta Rudi in Ivanka že dedek in babica štirim vnučkom in vnukinjam in seveda oba upokojena. Rudi je že pri svojih 54 letih zaradi bolezni srca in astme moral delo v kamnolomu pustiti in se zadovoljiti z invalidsko pokojnino.

Za slovensko skupnost v Keighly-ju in na severu Anglije je naš Rudi Zajc „zlati dečko“. Ne samo, da vsakokrat pripravi vse za slovensko mašo v Keighly-ju, ampak tudi njegovi lepi glas pri petju nas vse dviga in navdušuje; pri cerkvenem petju sodeluje že od 15. leta starosti. Rudi tudi rad bere. To dokazuje njegovo dolgoletno naročništvo na Našo luč, Družino, Vestnik in Tabor.

Slovenski rojaki iz Keighly-ja in okolice, iz vse severne Anglije in drugih krajev, kjer Rudija poznajo, hkrati s katoliškim slovenskim centrom v Londonu kličejo Rudiju še na mnoga zdrava in srečna leta v krogu njegove ljubljene družine, z željo, da bi še naprej prepeval Bogu v čast in nam vsem skupaj v veselje in srečo. Hvala, dragi Rudi, za vso tvojo dobroto in ljubezen do naše slovenske skupnosti v Angliji. Bog Te živi in ohranja zdravega na priprošnje božje in naše skupne Mater Marije.

...

Tudi tokrat ne moremo mimo Sajetovih iz Stockinforda (Nuneaton). O Jan-kovi osemdesetletnici smo že pisali v Naši luči, sedaj pa sta pred kratkim, 4. oktobra, Janko in Vida praznovala zlato obletnico zakonskega življenja.

Pred petdesetimi leti (4. oktobra) sta se poročila v cerkvi sv. Jakoba na Veliki Loki, župnija Šentlovrenc na Dolenjskem. Rodili so se jima štirje krasni sinovi: Janez, ki živi v Avstraliji; Lojzek, poročen z Angležinjo Stelo in ima hčerko Alison in sina Jožefa; David živi s staršema in si medsebojno pomaga; ter najmlajši Andrej, ki je tudi že pri svojem kruhu. Več o življenju Janka in Vide smo pisali v oktobrski številki Naše luči.

Rojaki iz okolice Nuneaton na katoliška slovenska misija kličejo Janku in Vidi še na mnoga zdrava in srečna leta skupnega življenja — vedno naj Vaju spremlja Božji blagoslov in priprošnja Božje Marije in sv. Jožefa.

avstrija

DUNAJ

Čeprav se Slovenci z Dunaja in okolice zelo pogosto (nekateri redno) ob petkih po službi vozijo v domovino za dva dni in pol, so kljub temu letos želeli, da bi se na jesenski izlet peljali v Slovenijo. Hoteli so si ogledati rojstni kraj svojega dušnega pastirja — Ravne na Koroškem. V zgodnjih jutranjih urah smo se torej v soboto, 2. oktobra, z avtobusom odpravili na pot. Vreme nam žal ni bilo naklonjeno. Sicer je pa dež nagajal že 14 dni prej tudi prav ob koncu tedna. Kislemu vremenu ni uspelo skaliti dobrega razpoloženja med nami. Na meji Holmec je lilo kot iz škafe. Ko smo prispeli na Ravne, se je pa nebo zaprlo, tako da smo celo

brez dežnikov lahko šli v cerkev sv. Egidija. Pod vodstvom g. župnika Šteklja smo slovesno obhajali sveto evharistijo. Tamkajšnji župnik g. Slavko Bek nam je po maši povedal kratko zgodovino župnije in orisal življenje v župniji. Potem nam je zapel del zbora, ki ga je v Šmartnem pri Slovenj Gradcu ustanovil in pet let vodil g. Tone Štekl. Tudi med mašo je ta zbor zapel tri pesmi. Ožji sodelavci ravnanskega župnika so nam pripravili obilno malico. Ob kozarcih dobrega vina so se razvezali jeziki, sprostile glasilke in smo prepevali, prepevali. Potem smo šli na t. i. grad Turn, kjer je študijska knjižnica namenjena predvsem ravnanskim gimnazijcem in zelo zanimiv muzej Koroških železarjev. Ura je hitela, nastopil je čas kosila, ki so nam ga pripravili v restavraciji na Rimskem vrelcu. Po kosilu smo imeli v načrtu ogledati si rojstno hišo Prežihovega Voranca — Lovra Kuharja, a je tako deževalo, da smo se morali temu odpovedati. Tudi pogled na Uršljo goro, ki se dviga za Rimskim vrelcem, nam je zastrlo slabo vreme.

Odpeljali smo se v Slovenj Gradec, kjer nam je bivši tamkajšnji župnik g. Bohorč razkazal bogat Sokličev muzej.

Nekaj čez šesto uro zvečer smo se odpeljali proti meji Vič in nadaljevali pot nazaj na Dunaj.

Vsako leto priredimo v mesecu oktobru t. i. „Dobrodavno veselico“ ali trgatveno zabavo. Letos je bilo to v soboto, 23. 10. Povabili smo original „Murtal Trio“, kjer igrata dva Slovence in en Avstrijec. Zbralo se nas je res veliko, razpoloženje je bilo izredno lepo. Vso

Po kozarcih dobrega vina pa naj se oglasi še pesem.

stvar je popestrila še bogata tombola. Na izredno lepe melodije se je vrtelo mlado in staro do ene ure ponoči. Vsi so bili izjemno zadovoljni — tako z glasbo kakor tudi s hrano in pijačo (krasno vino).

7. novembra smo v našem Slovenskem pastoralnem centru obhajali zahvalno nedeljo, tako kot vedno, skupaj z nemško govorečo skupnostjo — z rektoračani. Tokrat je maševal g. pater Ivan Tomažič; ker je moral naš gospod župnik Štekl po službeni obveznosti v Linz. Čemu je šel v Linz, bo sam opisal pod naslovom „Linz“. Tudi letos so ljudje prinesli vse mogoče dobrrote pred oltar, od kruha, jabolk, grozdja, olja, kave, moke, do čokolade, marmelade itd. — razen alkohola. Vse to dobijo potem tisti, ki nimajo pravega doma (Obdachlose) v 6. okraju, kjer v neki ustanovi potešijo lakoto.

LINZ

Kaj vse se je dogajalo v Linzu v nedeljo, 7. novembra, tokrat tega ne bo objavljala redni zvesti dopisnik Naše luči iz Linza g. Tone Zore; tiste dni mu je Bog namreč dal doživeti 60. rojstni dan. Ob tej priliki sem vsekakor čutil dolžnost odzvati se vabilu in se z njim pri najsvetejši daritvi Bogu zahvaliti za vse sposobnosti, predvsem morda za muzikalni in organizatorski talent.

Želel sem ga prijetno presenetiti,

Delegat g. Toni Štekl izročča slavljenču škofovo priznanje.

zato sem povabil polovico svojega nekdanjega pevskega zbora iz Šmartna pri Slovenj Gradcu. G. Tone je sedel za orgle na koru kakor vsako nedeljo. Bil je do solz ganjen, ko smo mu v cerkvi pod korom zapeli „Zadoni nam, zadoni . . .“

Z menoj so maševali še trije duhovniki, in sicer g. prof. Holerweger, župnik tamkajšnje cerkve, kjer se Slovenci redno zbirajo, domači linški duhovni pastir g. Ludvik Počivavšek in g. kaplan iz Šentilja pod Turjakom Poldi Korat, Ludvikov sošolec in član moškega zbora iz Šmartna. Maša je potekala kar se da slovesno, delno je pri njej pel moški pevski zbor, delno pa je bilo ljudsko petje. Eno pesem je zapel v skromni sestavi moški pevski zbor iz te linške skupnosti. Vodi ga seveda g. Tone Zore. Na koncu maše sem izročil g. Zoretu plaketo mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja, ki izreka priznanje in zahvalo slavljenču — 60-letniku, za dolgoletno delo za Slovence, ki živijo v Linzu in okolici. G. škof mu je obenem s plaketo podaril tudi srebrnik z vtisom lika Antona Martina Slomška. Vsekakor je bil slavljenec od vseh pohval in daril, ki jih je ta dan prejel, najbolj vesel prav škofovega darila.

Naj omenim, da je ob tej priliki čestital g. Zoretu tudi dunajski konzul g. Jože Hlep. Slavju se je proti koncu pridružil tudi prof. dr. Wenčer s pastoralnega urada škofije v Linzu, odgovoren za tužce. Po zahvalni pesmi, ki smo jo po maši vsi skupaj zapeli, je mešani zbor iz Šmartna pred oltarjem vsem zbranim vernikom zapel še pet primer- nih pesmi.

G. Zore je vse navzoče povabil v slovenske klubske prostore, kjer je bilo slavnostno kosilo.

G. Tone Zore časti Boga kot organist že od 2. februarja 1950, ko je prevzel to službo v župniji Sela pri Kamniku, kjer je bil tudi rojen 9. 11. 1933. Julija 1957 je prišel v avstrijski Asten v taborišče, se tam spoznal s simpatično, skromno in srčno dobro Tončko in jo hotel imeti za ženo. Poročila sta se 1. februarja 1958 kar v taborišču. Metka in Majda sta se jima tam rodili. Gospa Tončka pravi, da ga je v Astenu spoznala v cerkvi kot organista in zbovodjov.

Tako zna Zlatko potegniti harmoniko.

Leta 1961 sta prišla v Linz, kjer je takoj osnoval zbor in je redno orgljal in vodil zbor, ko je za Slovence skrbel pater Jožef Podgornik in potem hrvaški duhovnik g. Paršič. Tone je orgljal v Kleinmünchen-u v nemški cerkvi, orgljal je Hrvatom, Madžarom in Čehom. Najprej sta z ženo stanovala v Alleitenwegu, kjer sta se jima rodila še dva otroka — Antonija in Ivan. Z veliko pridnostjo in garanjem sta si zgradila hišo na Orchideenweg-u in se tja vselila pred dobrimi 11 leti.

Tone je bil zaposlen kot „Schrottkontrollor“ in je doživel pri delu hudo nesrečo. Dolgo je bil v bolnici in na rehabilitaciji; potem je še dobri dve leti hodil v službo, zdaj pa je že osem let v pokoju in ne igra več za raznovrstne tuje skupnosti, pač pa predvsem za slovensko skupnost. Če je res sila, priskoči na pomoč Hrvatom in Avstrijecem.

Orglarskega znanja ni zakopal vase. Izučil je svojo starejšo hči, še enega Slovenca in enega Avstrijca. Ko je odšel iz Linza g. Ciril Lavrič, dolgoletni slovenski dušni pastir, je g. Tone Zore vzel v roke vse organizacije te slovenske skupnosti. Neverjetno si je prizadeval, da bi slovenski škof čimprej poslal v Linz rednega dušnega pastirja. Dolgo to ni bilo mogoče. Ker pa s prošnjami le ni odnehal, mu je mariborski škof. ordinarij obljubil in poslal duhovnika, ki je obenem na postdiplomskem študiju v Salzburgu. Gospa žena Tončka je že večkrat poudarila, da je njen mož zgrešil poklic. Po njenem mnenju bi moral postati duhovnik, saj ga mora

naša luč

mesečnik za Slovence na tujem

želi sreče
in blagoslova
polno leto

1994

JANUAR	FEBRUAR	MAREC	APRIL	MAJ	JUNIJ
1 S Novo leto	1 T Brigita Irska	1 T Albin, škof	1 P ++ Veliki petek	1 N Jožef; Drž. praznik	1 S Justin; Konrad
2 N 2. pobožna n.	2 S Svečnica	2 S Neža Pr.; Henrik	2 S Velika sobota	2 P Atanazij; Boris	2 Č Presv. R. Telo
3 P Genovefa	3 Č Blaž; Oskar	3 Č Kunigunda	3 N VELIKA NOČ	3 T Filip in Jakob	3 P Klotilda; Oliva
4 T Angela Fol.	4 P Andrej Corsini	4 P Kazimir	4 P Vel. ponedeljek	4 S Florijan (Cvetko)	4 S Frančišek Car.
5 S Simeon; Milena	5 S Agata; Albuin	5 S Janez od Križa	5 T Vincenc; Irena	5 Č Angel; Juta	5 N 10. nav. n.; Bonif.
6 Č Sv. Trije kralji	6 N 5. nav.; Pavel M.	6 N 3. post.; Frida	6 S Celestin; Viljem	6 P Dominik Savio	6 P Norbert; red.
7 P Valentin	7 P Egidij; Rihard	7 P Perp. in Felicita	7 Č Janez Salle	7 S Gizela; Flavij	7 T Robert, opat
8 S Severin, op.	8 T Hieronim Emiliani	8 T Janez od Boga	8 P Albert; Julija	8 N 6. vel. n.; Viktor	8 S Medard; Viljem
9 N Jezusov krst	9 S Apolonija	9 S Frančiška Rimska	9 S Marija Kleopova	9 P Pahomij, op.	9 Č Efre; Primož
10 P Viljem; Peter Or.	10 Č Sholastika, dev.	10 Č 40 muč.; Makarij	10 N 2. vel. n. (bela)	10 T Antonin	10 P Srce Jezusovo
11 T Pavlin Ogl.	11 P Lurška M. b.	11 P Sofronij, škof	11 P Stanislav, šk.	11 S Sigismund (Žiga)	11 S Srce Marijino
12 S Alfred; Tatjana	12 S Evlalija, muč.	12 S Doroteja, muč.	12 T Lazar Tržaški	12 Č Vnebohod	12 N 11. nav. n.; Janez
13 Č Hilarij; Juta	13 N 6. nav. ned.	13 N 4. post.; Kristina	13 S Martin; Ida	13 P Servacij	13 P Anton Padov.
14 P Oton iz Novare	14 P Valentin	14 P Matilda	14 Č Valerijan, muč.	14 S Matija; Bonifacij	14 T Valerij in Rufin
15 S Pavel, p.; Máver	15 T Pust	15 T Klemen Dvoržak	15 P Peter; Helena	15 N 7. vel. n.; Zofija	15 S Vid; Germana
16 N 2. nav. ned.	16 S ++ Pepelnica	16 S Hilarij; Herbert	16 S Bernardka L.	16 P Janez Nepomuk	16 Č Beno; Gvido
17 P Anton pušč.	17 Č Aleš, red.; Silvin	17 Č Patrik; Jedrt	17 N 3. vel. n.; Rudolf	17 T Paskal; Bruno	17 P Gregor Barb.
18 T Marjeta Ogr.	18 P Simeon Jer., šk.	18 P Ciril Jeruzalemski	18 P Apolonij, muč.	18 S Janez I. (2. kv.)	18 S Marcelijan
19 S Knut; Janez Rib.	19 S Konrad Plačenski	19 S Jožef, Jez. red.	19 T Leon IX.; Ema	19 Č Peter Celestin	19 N 12. nav. ned.
20 Č Boštjan, muč.	20 N 1. postna nedelja	20 N 5. post. (tiha)	20 S Hilda; Neža M.	20 P Bernardin, duh.	20 P Silverij; Mihelina
21 P Neža (Janja)	21 P Peter Damiani	21 P Nikolaj iz Flüe	21 Č Anzelm; Konrad	21 S Valens; Evtihij	21 T Alojzij Gonzaga
22 S Vincenc	22 T Sed. ap. Petra	22 T Lea; Bazilij	22 P Leonid; Luka	22 N BINKOŠTI	22 S Pavlin; Ahacij
23 N 3. nav. ned.	23 S Oto (1. kv.)	23 S Turibij, škof	24 N 4. vel. n.; Fidelis	23 S Jurij; Vojteh	23 Č Agripina
24 P Frančišek Sal.	24 Č Sergij; Lucij	24 Č Dionizij, muč.	25 P Marko, ev.	24 N 4. vel. n.; Fidelis	24 T Marija Pomoč.
25 T Spr. sv. Pavla	25 P Valburga; Viktor	25 Č Evgenija, muč.	26 T Pashazij; Antonin	25 S Gregor; Urban	25 S Viljem; Lucija
26 S Timotej; Pavla	27 N 2. postna nedelja	27 N Cvetna ned.	27 S Hozana; Cita	26 Č Filip Neri	26 N 13. nav. n.; Vigilij
27 Č Angela Merici	28 P Roman; Osvald	28 P Milada; Bojan	28 Č Peter Ch.; Vital	27 P Avguštin Cant.	27 P Hema; Ladislav
28 P Tomaž Akvinski		29 T Bertold; Ciril	29 P Katarina Sienska	28 S Bernard Ment.	28 T Irenej; Marcela
29 S Valerij; Julijan		30 S Amadej; Rozvita	30 S Pij V., papež	29 N Sv. Trojica	29 S Peter in Pavel
30 N 4. nav.; Martina		31 Č Veliki četrtek		30 P Ivana Orleanska	30 Č Prvi rim. m.
31 P Janez Bosko				31 T Marijino obiskanje	

JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
1 P Teobald; Estera	1 P Alfonz; Nada	1 Č Egidij; Verena	1 S Terezija D. J.	1 T Vsi sveti	1 Č Natalija
2 S Oton B.; Vital	2 T Pocijunkula	2 P Maksima; Kastor	2 N 27. nav. (rožnov.)	2 S Verne duše	2 P Blanka; Herta
3 N 14. nav. n.; Tomaž	3 S Lidija; Julijan	3 S Gregor Veliki	3 P Evald; Gerard	3 Č Just; Hubert	3 S Frančišek Ks.
4 P Urh; Berta	4 Č Janez Vianney	4 N 23. nav.; Rozalija	4 T Frančišek Asiški	4 P Karel Borom.	4 N 2. adv.; Janez
5 T Ciril in Metod	5 P Marija Snežna	5 P Lovrenc, škof	5 S Marcellin (3. kv.)	5 S Zaharija, Elizab.	5 P Saba; Gerald
6 S Marija Goretti	6 S Jezusova sprem.	6 T Petronij, škof	6 Č Bruno; Renatus	6 N 32. nav.; Lenart	6 T Miklavž
7 Č Vilibald; Izaija	7 N 19. nav.; Kajetan	7 S Regina; Marko	7 P Rožn. Mati Božja	7 P Engelbert; Ernest	7 S Ambrož; Agaton
8 P Kilijan; Evgen	8 P Dominik, red.	8 Č Marijino rojstvo	8 S Pelagija; Marcel	8 T Bogdan	8 Č Brezmadežna
9 S Veronika Giul.	9 T Peter F.; Roman	9 P Peter Klaver	9 N 28. nav.; Janez	9 S Božidar	9 P Peter F.; Valerija
10 N 15. nav. n.; Olaf	10 S Lovrenc, muč.	10 S Nikolaj Tolen.	10 P Franc Borgia	10 Č Leon Véliki, p.	10 S Loretska Mati b.
11 P Benedikt; Olga	11 Č Klara; Suzana	11 N 24. nav.; Hijacint	11 T Emilijan, škof	11 P Martin, škof	11 N 3. adv.; Damaz
12 T Mohor, Fortunat	12 P Hilarija, m.	12 P Marijino ime	12 S Maksimilijan	12 S Jozafat Kunč.	12 P Ivana Šantalska
13 S Henrik; Evgen	13 S Hipolit; Janez B.	13 T Janez Zlatousti	13 Č Edvard Koloman	13 N 33. nav.; Stanislav	13 T Lucija; Ottilija
14 Č Kamil; Bogdan	14 N 20. nav.; Evzebij	14 S Pov. sv. križa	14 P Kalist I., muč.	14 P Lovrenc O'Toole	14 S Janez od Križa
15 P Bonaventura	15 P Vnebozv. D. M.	15 Č Žalostna M. b.	15 S Terezija Vélika	15 T Albert; Leopold	15 Č Kristina
16 S Karmel. Mati b.	16 T Rok; Štefan Ogr.	16 P Kornelij; Milka	16 N 29. nav.; Hedvika	16 S Jerica; Otmar	16 P Albina; Adela
17 N 16. nav. n.; Aleš	17 S Hijacint, red.	17 S Robert; Hilda	17 P Ignacij; Viktor	17 Č Elizabeta; Hugo	17 S Lazar; Jolanda
18 P Miroslav	18 Č Helena (Alenka)	18 N 25. nav.; Irena	18 T Luka; Julijan	18 P Roman	18 N 4. adv.; Teotim
19 T Justa; Zlatka	19 P Janez Eudes	19 P Januarj, muč.	19 S Izak J.; Etbin	19 S Mehtilda	19 P Urban; Teja
20 S Marjeta; Elija	20 S Bernard, opat	20 T Suzana, muč.	20 Č Irena; Vendelin	20 N Kristus Kralj	20 T Evgenij, muč.
21 Č Lovrenc Brind.	21 N 21. nav. n.; Pij	21 S Matej; Jona	21 P Uršula, muč.	21 P Marijino darov.	21 S Peter Kanizij
22 P Marija Magd.	22 P Marija Kraljica	22 Č Tomaž Vil.	22 S Marija Saloma	22 T Cecilija; Maver	22 Č Demetrij (Mitja)
23 S Brigita Švedska	23 T Roza iz L.; Filip	23 P Lin, p.; Helena	23 N 30. nav.; Janez K.	23 S Klemen I.	23 P Janez Kancij
24 N 17. nav. ned.	24 S Jernej; Emilija	24 S Marija, Reš. jetn.	24 P Anton M. Claret	24 Č Krizogon; Flora	24 S Sveti večer
25 P Jakob; Krištof	25 Č Ludvik; Jožef	25 N 26. nav. ned.	25 T Krizant; Krišpin	25 P Katarina	25 N BOŽIČ
26 T Joahim in Ana	26 P Ivan; Rufin	26 P Kozma, Damijan	26 S Lucijan	26 S Lenart Portom.	26 P Sv. Družina
27 S Gorazd; Klemen	27 S Monika	27 T Vincenc Pavelski	27 Č Vincenc; Sabina	27 N 1. adventna	27 T Janez Evangelist
28 Č Viktor; Nazarij	28 N 22. nav.; Avguštin	28 S Vaclav; Ljuba	28 P Simon in Juda	28 P Katarina Lab.	28 S Nedolžni otroci
29 P Marta; Feliks	29 P Mučen. Jan. Kr.	29 Č Mihael; Gabrijel	29 S Narcis, škof	29 T Saturnin	29 Č Tomaž B.; David
30 S Peter Krizolog	30 T Feliks (Srečko)	30 P Hieronim; Sonja	30 N 31. nav.; Alfonz	30 S Andrej (4. kv.)	30 P Evgen, škof
31 N 18. nav. ned.	31 S Rajmund; Pavlin		31 P Volbenk		31 S Silvester, papež

1994

• Bogu otroci • narodu sinovi • nikomur hlapci!

sedaj velikokrat spomniti, da ima družino, a se bolj posveča delu za Cerkev. Večkrat sprašuje pol za šalo pol za res: „Ali si se poročil z mano ali s škofijo.“

Gospodu Zoretu še enkrat iskreno voščimo ob njegovi 60-letnici, mu želimo trdnega zdravja, veliko dobre volje pri njegovem poslanstvu, ter mu kličemo: „Bog te živi še na mnoga leta!“ Vsem njegovim ožjim sodelavcem želim, da bi ga razumeli in pri delu za dobrobit vseh tamkaj živečih Slovencev zvesto podpirali.

Toni Štekl

Vsako jesen imamo v našem centru veliko dela in veselja, ker se naši godovnjaki vrstijo kar drug za drugim.

V nedeljo, 23. oktobra, je praznovan rojstni dan g. Viktora Kerec. Kot redni obiskovalec slovenskih maš (prihaja 20 km daleč) je tudi močna opora naši skupnosti in je tudi član cerkvenega odbora.

7. novembra sta pa praznovala Silva Joun in Boris Ribič. Ga. Silva je že dalj časa med drugim tudi naša kuharica in pevka pri našem cerkvenem zboru.

Seveda pa nismo pozabili na martinovanje; praznovala sta Martin Dominiko in Zlatko Ribič. G. Martin je tudi že dolga leta naš cerkveni pevec, član cerkvenega odbora in, kar je važno za center, tudi naš natak. G. Zlatko je pa zastopnik slovenskih družin pri Cerkvi in državi in je tudi cerkveni pevec in odbornik. Pomaga tudi rad v centru in skrbi za zabavo s harmoniko.

Vsi godovnjaki so nas lepo pogostili. Kličemo vsem po vrsti še na mnoga leta in se jim za vse lepo zahvaljujemo!

Vsem rojakom doma in po svetu želimo blagoslovljene božične praznike.

PREDARLSKA

Romanje v Einsiedeln. — Tokrat je bilo jubilejno romanje — 25-letnico so obhajali švicarski Slovenci, ki se jim pridružijo tudi rojaki iz bližnjih avstrijskih in nemških dežel. Čestitamo jim za ta jubilej. Kaj se je v teh 25 letih dogodilo, spremenilo, nanovo zaživelo, preminilo, propadlo, obstalo, utrdilo, izgubilo . . . ve samo Bog. Verne Slovence pa je skozi ta leta spremljala priprošnja Matere božje v Einsiedelnu,

h kateri so se zatekali v molitvah in prošnjah.

To dolgo in ne lahko pot slov. misije v Švici je v kratkih besedah povzel sedanjí izseljenski duhovnik v zahodni Švici p. Damijan pri popoldanskem programu. Kot je bilo življenje naših izselencev in zdomcev težko in marsikdaj brezciljno, tako so bili težki in negotovi tudi dušnopastirski koraki prvega izseljenskega duhovnika p. Fidelisa. S pogumom in vztrajnostjo je hodil od kraja do kraja in iskal izgubljene ovce. V večjih krajih je začel z nedeljskimi mašami in kulturnimi prireditvami, kolikor je bilo pač mogoče. Obseg dela in krajev je postajal vedno večji. Po nekaj letih se mu je pridružil p. Angel. Eden je imel zahodni del, drugi pa vzhodni del Švice, kot je še danes porazdeljeno.

Da bi se Slovenci bolj povezali in zbližali med seboj, je organiziral romanje v največje švicarsko božjepotno svetišče Einsiedeln. Vsako leto jih je prišlo več. Danes pa napolnijo naši romarji to mogočno cerkev. To je posebno doživetje in poživitev vere v tujini. Obenem pa zgled tujcem, da smo Slovenci še veren narod.

Za ta jubilej so povabili g. škofa Alojza Urana, da je skupaj z izseljenskimi duhovniki opravil to slovesnost. Iz domovine je prišel pevski zbor iz ljubljanske župnije Štepanja vas, ki je prepeval pri maši in pri popoldanski prireditvi. To je mogočen in ubran zbor, ki je z lahkoto obladoval mogočen prostor bazilike in lepo povzdignil to slovesnost. Tudi narodne noše, ki vzbujajo pozornost vsepovsod, so prispevale svoj delež.

Tako so švicarski Slovenci dostojno počastili srebrni jubilej. G. škof Uran jim je zaželel še vnaprej zavzetosti in pripravljenosti za dobra dela in ohranitev vere sredi tujega sveta. Vrednote, ki ohranjajo človeka v ljubezni do Boga in Marije, se morajo znova in znova utrjevati in poglobljati. K temu pa veliko pripomorejo takšna romanja in prireditve, ki vtisnejo v njihova srca nepozabne spomine.

Slovenci iz Predarlske, ki se Slovincem iz Švice pridružimo vsako leto pri tem romanju, jim želimo vsega dobrega in Božje pomoči še naprej, nam

pa naj bo njihova vera v zgled in v pogum.

Nedelja tujih delavcev. — Zaradi mnogih zunanjih sprememb, ki jih preživlja današnji svet, se čuti človek vedno bolj ogroženega. Za lastno preživetje in varnost sega po dovoljenih in nedovoljenih sredstvih. Vedno je več primerov napadov na tujce in pri tem prihaja do zaostrenega položaja med domačini in tujci. Nekatere organizacije se borijo proti takšni obliki zapostavljanja, preganjanja in drugih oblik diskriminacije. Tudi Cerkev se skuša upreti vsem oblikam zapostavljanja in preganjanja tujih delavcev. Vsak človek ima pravico do poštenega življenja in varovanja svojih človečanskih pravic, ne glede na svoje poreklo.

Ena izmed že tradicionalnih oblik takega zbliževanja domačinov in tujcev je nedelja tujih delavcev. V Avstriji se obhaja vsako četrto nedeljo septembra. Na Predarlskem smo jo letos obhajali izjemoma prvo oktobrsko nedeljo. Župnija, ki je bila izbrana za to srečanje, je namreč zadnje septembrsko nedeljo slavila srebrni jubilej svojega svetišča. Zato je bilo naše srečanje naslednjo nedeljo, ko so tukajšnje župnije imele zahvalno nedeljo.

Župnija Rankweil, kjer je bilo naše srečanje, ima nadpovprečen odstotek tujcev, saj dosega petino prebivalstva (povprečje je 15 %).

Geslo letošnje nedelje je bilo „Skupno v lepšo prihodnost.“ S skupnimi močmi in v medsebojnem razumevanju naj bi gradili deželo vsi in sebi pripravljali lepše čase. Tudi nagovor domačega župnika, ki je vodil to slovesnost, je izzvenel v tem smislu. Pokazal je na nekatere probleme, ki jih prinaša skupno življenje.

Ob zahvalni nedelji je opozoril na dokaj visok standard, ki ga ima ta dežela. Kljub nazadovanju življenjske ravni, kar je splošen svetovni pojav, ljudje še dobro živijo. To nas zavezuje, da delimo dobrine z drugimi. Pohvalil je velikodušnost nekaterih, ki se nesebično odzivajo potrebam časa (npr. v akciji Sosed v stiski).

Drugi vidik, ki nas zavezuje k skupnemu življenju, je približevanje drug drugemu. To je težja naloga, kakor kaj

dati od svojega preobilja. K temu nas priganja ljubezen in Kristusov zgled.

Naslednji korak skupnega sožitja je, prenašati drug drugega. Spoznati človeka, njegove navade, običaje, jezik in kulturo nas zbližuje, da laže prenašamo drug drugega. Razumevanje sočloveka premaga mnoge ovire.

Iz tega se lahko marsikaj naučimo, kar je pogoj za osebno obogatitev. In to je že naslednji korak k zbliževanju. So pa še druge možnosti, ki jih ne smemo prezreti v skupnem življenju. Toda že iz tega, kar je povedano, smo blizu Pavlovemu naročilu, da ne sme biti med nami ne Juda ne Grka ne sužnja ne svobodnega, ampak moramo biti vsi eno v Kristusu (prim. Kol. 3, 11). To je prava pot, ki nas vse vodi iz tujine in pravo domovino k Bogu. Tako zaključuje svoje razmišljanje krajevni župnik ob nedelji tujih delavcev.

Bogoslužje so oblikovale skupnosti, ki tu živijo in delajo. Pri maši je pel naš zbor, Hrvati, Poljaki. Filipinke so sodelovale pri petju očenaša. Somaševala sta ob duhovnika za Slovence in Hrvate ter Poljak. Navzoč je bil tudi pravoslavni duhovnik, ki skrbi za vernike v tej deželi in ob Bodenskem jezeru. Po končanem bogoslužju je bil še kratak koncert, kar v cerkvi. Nekaj pesmi je zapel naš zbor, nekaj pa zborček Poljakov: vsak v svojem jeziku.

Garstarbeiterreferat pri škofiji, ki organizira ta srečanja, skuša pokazati na problematiko tujcev, s katero se vsak dan srečuje. Zbuditi hoče pri domačinih več tankočutnosti in razumevanja do tujcev. Veliko se sicer govori in piše o spoštovanju do tujcev, malo se pa naredi. V konkretnih primerih pa odpevosta pomoč in pripravljenost. Cerkev želi vzbuditi vsaj pri vernih več takšne zavesti, da bi prešli od besed k dejanjem. To bi bil najboljši zgled za medsebojno sožitje.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Slovenski dan

V soboto, 9. oktobra, je „Slomšek“ v Eisdeni organiziral 34. Slovenski

dan. Na to slavje, ki je lepo uspelo, smo v resnici ponosni. Naša slovenska misel ni od včeraj, temveč živi nepretrgoma že desetletja.

Slovesnost začenjamo z mašo, sledi nastop mešanega in moškega pevskega zbora „Slomšek“ in Slov. folklorne plesne skupine iz Nizozemske in nazadnje je prosta zabava s tombolo. Slovenski dan ima dvoje poslanstev: opozarja nas na naše korenine in nas v častni luči predstavlja v očeh drugih narodov. In sadovi? Za 1. točko ve vsakdo zase. Mi sejemo in se mučimo, a žetev ni vedno zadovoljiva. Vendar je vedno precej ljudi, ki „dobro v srcu mislijo“. Za drugo točko pa smemo reči, da smo doslej vedno lepo uspeli. To je še vedno slovenska prireditel, čeprav so druge narodnosti tudi dobrodošle.

Slovenski dan prikazuje našo stvarnost. Nekateri pridejo že zgodaj popoldne in sodelujejo pri maši in poslušajo Božjo besedo, ki je ob tej priložnosti osveščujoča. Drugi se pokažejo solidarne vsaj z našimi kulturnimi delavci in njihovega skrbno pripravljene nastopa ne zamudijo. No, tretje pa v zgodnji večerni uri privabi zabava. Nazadnje je dvorana polna, tako polna, da domačini mislijo, da smo ena najmočnejših skupin v kraju, kar pa seveda ni res. Hvaležni moramo biti vsem, ki pridejo.

Imeli smo čast v naši sredi pozdraviti tudi slovenskega veleposlanika g. Jašo Zlobca in njegovo spremstvo. G. veleposlanik je zbranim spregovoril priložnostne besede, za kar se mu iskreno zahvaljujemo.

Hvaležni smo vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k lepemu uspehu Slovenskega dneva. Posebna zahvala velja Slomškoveemu pevskeemu zboru in Slov. folklorni skupini na Nizozemskem.

Vse lepo! Vendar čutimo, da tovrstne prireditve, kakor so lepe, pomembne in potrebne, za našo stvarnost ne zadoštujejo.

Praznik je namreč hitro mimo in vsiljuje se vprašanje, neprijetno vprašanje, kaj od tega praznika ostane v našem življenju, v življenju naše skupnosti?!

Premalo! Ostajamo pri vrhu, ne segamo v globino.

Marsikaj bi morali začeti drugače.

Nekega dne bodo v domovini ukrotili „udbomafijo“, ki še vedno laže, goljufa in krade.

Pa nam bo to malo pomagalo, če mi, če naš slovenski človek ne bo postal drugačen.

Naš človek se mora osvoboditi ne samo „udbomafije“, temveč prav tako tudi prevelike, če že ne izključne zagledanosti vase.

Postati mora človek z velikim smislom za Resnico, Pravico, Solidarnost, Dobroto, Svobodo, Kulturo in Ljubezen.

Ogromno dela za nas vse!

V luči teh plemenitih, družbotvornih vrednot bomo Slovenski dan obhajali vsak dan in Slovenija se bo ob našem sodelovanju po zanesljivi poti, ki ne bo brez trnja, pomikala v človeka vredno prihodnost.

„Dokaj dni naj živi

Slovenska folklorna skupina iz Nizozemske na Slovenskem dnevu.

Bog, kar nas dobrih je ljudi!"

Novo rojstvo: V Waterschei-u se je v družini Fernanda in Jožice Duchen-Leban Aljoši in Philippe-u pridružila še sestra Sara.

Čestitamo in želimo vso srečo pri vzgoji.

Spet smo imeli goste.

Nekaj dni po Slov. dnevu smo imeli v gosteh Dekliški pevski zbor „Concinite“ z Vrhniko, ki je nastopal po različnih krajih sosednje Holandije. Mladenke smo skromno pogostili, one pa so nas nagradile s pesmijo, ki je vsem segla do srca. Za prenočišče smo jih porazdelili po naših domovih. Pri tem so nam lepo pomagali člani društva sv. Barbare. Kolikor bolj raste blagostanje, toliko bolj gostoljubje postaja pozabljena vrednota. Škoda! Iskrena hvala vsem, ki so sodelovali z veseljem.

francija

PARIZ

Slovenski dom v Parizu živi in deluje naprej, kot da se v bistvu ni nič spremenilo. To je tudi res, ker vsi duhovniki nadaljujemo delo z enako vnemo in navdušenjem kot vedno do sedaj. Poleg gospoda prelata Naceta Čretnika, g. Martina Retlja nam pridno pomagata tudi duhovnik Robert Petrovšek (Iazarist) in duhovnik Mari-Jose Osredkar (franciškan). Pridno pomagata in nam vedno, če ju vprašamo, naredita uslugo, kolikor jima dopušča čas študija. Slovenci v Parizu so lahko Bogu hvaležni, da imajo vsako nedeljo na razpolago tako lepo število duhovnikov. Drugače pa je z ljudmi po drugih delih Francije, ki spadajo pod naše delovno področje. Te ljudi le občasno obiše kakšen slovenski duhovnik. Slovenski rojaki v Franciji iščejo svojo podobo in svoje korenine. So kot drevo, ki raste iz svojih korenin, odkoder dobiva moč, svežino in veličino. Zdi se nam, da se počutijo naši ljudje vedno bolj zvesti svojemu narodu in iščejo slovenske misli, običaje in zgodovino, kljub temu da živijo v tujini. Svobodna Slovenija je ponovno zaživela v srcu ljudi kot

edinstvena in lepa dežela, ki se jo splača ljubiti.

Naš dom v Parizu je bil v mesecu oktobru precej prašen in hrup nas je delal zelo nestrpane. Morali smo obnoviti in zamenjati vso električno napeljava v hiši. To delo je bilo nujno in prepotrebno, ker so stare električne žice bile v zelo slabem stanju. To delo je opravil slovenski obrtnik, ki uspešno delata v Franciji. Njegovi delavci so delo dobro in še kar hitro dokončali. Pohvaliti je treba tudi ljudi, ki so nam prišli potem počistiti hišo.

V mesecu oktobru smo imeli tudi srečanje z mladino in se dogovorili za nadaljnje sodelovanje pri liturgiji in o dnevih, ko se bomo to leto lepo zbirali in v sebi poglobljali duhovno življenje. Za zimske počitnice smo pripravili skupen program: v teh dneh bomo šli v Lourdes in iz Lourdesa bomo vsak dan odhajali na smučanje. Upamo, da se nam bo to res uresničilo, kot je bilo dogovorjeno. Vsak, ki ima 15 do 24 let, se nam lahko pridruži, da nas bo tako več skupaj, kajti v skupnosti je moč, veselje in smeh.

Pohvaliti je treba tudi ljudi s severa, kjer je pokojni gospod Stanislav Kavaljar deloval leta in leta, a mi sedaj žanjemo njegov trud. V mesecu septembru, preden se je začela šola, smo se skupaj z verniki dogovorili, da bi imeli šolo in verouk vsaj enkrat na teden. Takoj so se prijavile tri odrasle osebe in se kot katehistinje dale v službo otrok in tudi odraslih. V mesecu oktobru pa smo ugotovili na naše veliko veselje, da imajo verouk dvakrat na teden. To je res pohvale vredno. Ko mi duhovniki pridemo v Lens, pa z otroki veroučno snov še poglobimo in se jim tako laže približamo, da nas z veseljem sprejmejo v svojo sredino. Tu moramo priznati, da je g. Stanko dobro vodil svojo čredico k Bogu in tako ohranjal tudi slovensko misel, značaj in lepoto domače besede.

Vabila k slovenskim mašam in prireditvam. — 5. decembra bomo imeli v Parizu miklavževanje. Pred prihodom sv. Miklavža bo sveta maša v cerkvi sv. Terezije. Po sv. maši bo prišel v dvorano sveti Miklavž, ki bo obdaril otroke. Vse ljudi v Parizu in okolici lepo vabimo, da se udeležijo tega lepega do-

godka, ki je za nas odrasle dragocen spomin na čas naše mladosti; tudi našim otrokom naj takšno lepo doživetje obogati življenjsko pot. Povabite tudi vaše prijatelje in znance!

Za božične praznike in Novo leto pa bomo imeli skupne molitve in silvestrovanje, ki ga bo organiziralo slovensko društvo iz Pariza. Vse vljudno vabimo na te velike dogodke, ki so pred nami!

Za Lens in vso severno področje pa se bomo skupaj dobili na praznik sv. Barbare. Ta veliki dan za naše rudarje bomo praznovali 4. in 5. decembra. Sveto mašo bo daroval g. Robert. Tudi za božič in Novo leto bo med vami duhovnik, da boste lahko tako prisostvovali skrivnosti novorojenega Deteta!

Kjerkoli bomo, imejmo veliko dobre volje, da nas bodo drugi videli in občudovali, kakšen narod smo Slovenci! Na vsa slavlja pa prinesite polno košaro dobre volje, srčnega nasmeha in dobro besedo!

Za božič in Novo leto Vam želimo, dragi rojaki, naj bi Božji Sin živel v Vaši in naši vesti, da bi tako laže rastle naše skupno delovanje v smeri svetlobe, resnice, dobrote in ljubezni!

NICA

Patru Jakobu v spomin (umrl letos polet)

Vrsto let je bil dušni pastir med Slovinci in Hrvati na Azurni obali. Bil je tisti, ki je zaoral ledino in Bog ga je bogato poplačal. Okoli sebe je zbral veliko skupnost, ki se je srečevala na pre mnogih srečanjih in izletih. Bil je goreč pastir, ki se skrbel za duhovni blagor svojih duš. Otroke je zbiral k verouku, jim podelil prve zakramente in skrbel za njihovo duhovno rast. Otroci so ga vzljubili in večno bo ostal zapisan v njihovih srcih. Velikokrat se je odpravil v bolnico, kjer je obiskoval bolnike in jih bodril ter jim vlival moč. Ni mu bilo težko iti v zapor, kjer je lahko obiskal tiste, ki so ga potrebovali, ne glede na narodnost.

Nikoli ne bomo pozabil njegovega odhoda iz Nice. Videl sem solze v njegovih očeh, ko se je poslavljaj od svojega misijona v Nici, ki mu je daroval toliko let. Ko sem ga kasneje obiskal na Koroškem, mi je zatrdil, kako vsak dan moli za svoje rojake v Nici.

Bog Vam plačaj v večnosti, dragi pater Jakob. Tudi mi molimo za vas in se Vam zahvaljujemo za ves vaš trud in ljubezen.

Anton Petric

nemčija

STUTT GART

Za vse svete na romanju.

Na praznik vseh svetnikov smo šli tudi letos na Božjo pot k Ave Mariji v Deggingen. Ob Kraljici miru smo se zbrali verni Slovenci iz treh tukajšnjih slovenskih župnij: iz Stuttgarta, Reutlingena in Ulma. Cenimo, da nas je bilo zbranih okrog 300. Med romarji si opazil tudi precej mladih obrazov, kar pomeni romanj posebej potrjuje, saj imajo prav ti pred seboj še dolgo življenjsko pot.

Ave Marija nas privablja že skozi tri desetletja. Na dan, ko so pokojni posebno živo pred nami, slišimo radi tudi nekaj o tem, kaj je tam na oni strani. Pri pridigi smo prisluhnili Jezusovim besedam: „Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kjer jih uničujeta molj in rja in

kjer tatovi kopljejo in kradejo; nabirajte si zakladov v nebesih, kjer jih ne uničuje ne molj in ne rja, in kjer tatovi ne kopljejo in ne kradejo.“ Ob razmišljanju, kako hitro poteka naše življenje, pa nas je v veri v večnost potrdil apostol Pavel: „Vemo namreč, da, če razpade naša šotorna hiša na zemlji, imamo Božjo zgradbo, hišo, ki ni narejena z rokami in je večna, v nebesih.“

Take besede iz Svetega pisma opogumijo in umirijo razmišljajočega človeka. Romanje za vse svete je kot nalašč za tovrstne misli o nadaljevanju življenja po smrti.

Sveta maša se je darovala za pokojne sorodnike navzočih. V duhu smo jih obiskali na krajih, kjer počivajo. Posebej pa smo se v molitvi spomnili petih rojakov iz naše sredine, ki so letos odšli na „ono stran“: 17-letni Aleksander Dežma iz Schwäbisch Gmünd, 59-letni Anton Judež iz Esslingena, 51-letni Jože Šuštaršič iz Stuttgarta, 46-letni Mitja Jug iz Sindelfingena in 54-letni Viktor Sinkovič iz Stuttgarta.

Po maši smo dali duška Marijinim melodijam ob petju litanij. Po blagoslovu z Najsvetejšim smo stopili na stopnice pred kapelo sv. Frančiška za skupno fotografiranje. Velika kamera je bila potrebna, da je zajela vso množico.

Dnevi žena in družin.

V dneh od 1. do 3. oktobra in od 22. do 24. oktobra (konec tednov) je kari-

tativna služba naše župnije, ki jo vodi socialna delavka Doroteja Oblak, organizirala dve lepi srečanja za žene in družine. Prvo je bilo na Kmetijski šoli v Wernauu, kjer sta 27 udeleženkam predavala dr. Metka Klevišar in jezuitski pater dr. Marijan Šef o temi „Smisel trpljenja in smrti, pojmovana iz naše vere.“ Ob srečanju družin v samostanu Neresheim pa so 43 udeležencem govorili zakonca Anica in Anton Sečnik (učiteljica bolniških sester in socialni delavec) ter župnik Jože Treven o temi „Zdravi človeški odnosi v družini in družbi.“ Vsi predavatelji so prišli iz Slovenije. Bili so presenečeni nad zanimanjem in sodelovanjem württemberških Slovencev.

Poleg resnega dela ob vsebini seminarjev je bilo na obeh srečanjih prijetno in prijateljsko razpoloženje in čas je prehitro potekel. Udeleženci so se vračali domov zadovoljni in s sklepom, da podobnih srečanj tudi v bodoče ne bodo zamudili.

Za aktivno pomoč pri organizaciji in vodenju obeh srečanj velja posebna zahvala Marijini sestri Mateji Rezar, ki je bila vse čas z dušo in telesom pri stvari.

Virsk med hoheloškimi goricami.

Jesen brez praznika grozdja in vina ne bi bila prava jesen. Tako pravijo tudi rojaki hoheloškega okraja.

V soboto, 9. oktobra, so se zbrali pri zahvalni maši v Forchtenbergu, pri ka-

Württembergski Slovenci na zahvalnem romanju pri Ave Mariji v Deggingenu na praznik vseh svetnikov 1993. Po obrazih sodeč, je to še mlada župnija.

Slovenska mladina iz Stuttgarta na Triglavu 28. julija letos. Lepih doživetij s potovanja po slovenskih gorah ne morejo pozabiti.

Ko je župnik Janez Demšar iz Reutlingena praznoval srebrno mašo (11. julija letos), so stali ob njem odrasli ministranti iz Pfullingena in Stuttgarta. Škoda, da ti fantje niso pravi diakoni!

teri so položili na oltar svoj zahvalni dar v korist misijonarjev. Po maši so priredili družabni večer v dvorani evangeličanske župnije v Weißbachu. Skupnost tamkajšnjih družin je poskrbela za to, da so se gostje, Slovenci in Nemci, dobro počutili. Na razpolago je bilo domače pecivo in torte, različne pečenke s kislim zeljem in seveda pijača po zmernih cenah. Nad gosti je visela brajda, polna grozdja, in za poskočne melodije je skrbel rojak Darko Gaube. Bilo je vse tako domače in prijetno, da je bilo slovo kar težko.

Čestitke k poroki: V Stuttgartu sta šla pred oltar Stani Kokol, rojen v Augsburgu, in Ingrid Hafner, rojena v Ljubljani. Mlademu paru iskrene čestitke in srečo na skupni življenjski poti!

Napoved za december:

Maše: Stuttgart — 5. decembra ob 16. uri; 12., 19., 25. decembra ob 16.30 uri; Böblingen — 5. decembra ob 10. uri; Schwäbisch Gmünd — 12. decembra ob 9.30 uri; Schorndorf — 19. decembra ob 8.45 uri; Aalen — 19. decembra ob 11. uri; Oberstenfeld — 25. decembra ob 9. uri; Esslingen — 26. decembra ob 16.30 uri; Heilbronn — sobota, 11. decembra, ob 17. uri.

Pouk otrok: Stuttgart — 4. in 18. decembra od 15. do 17. ure; Böblingen — nedelja, 5. decembra, ob 9. uri.

Miklavžev obisk: Böblingen — 5. decembra po maši ob 10. uri; Stuttgart — 5. decembra, po maši ob 16. uri; Heilbronn — v soboto, 11. decembra, po maši ob 17. uri.

Štefanovanje: Esslingen — 26. decembra po maši ob 16.30 uri.

OBERHAUSEN

Letošnji župnijski dan z bolj poznanim nazivom „vinska trgatav“ je bil bolj slabo obiskana prireditev. Zato pa nič manj vesela kakor nekdanj ob udeležbi velikega števila ljudi. Žal je bil izbran manj posrečen čas, ko je bilo veliko ljudi odsotnih in se niso mogli udeležiti naše prireditve. Ni bilo posebnega programa, kar je seveda tudi prispevalo k manjšemu zanimanju. Vendar je ansambel Boža Majerja navdušeno kakor vedno privzdignil pete navzočim. Seveda je veselje v dvorani v Kirchellenu sledilo mašnemu slavlju, kjer smo se posebej spomnili vseh živih in umrlih članov skupnosti v naši fari.

V nedeljo, 24. oktobra, je bil med

nami v Essnu pri maši gost in pridigar g. prelat Heinrich Heming. Pred kratkim je postal voditelj pastoralnega urada na škofiji Essen in v ta resor je škof malo pred tem prenesel tudi skrb za vse katoličane drugih narodnosti v škofiji. To se nam je zdelo pomembno, saj je duhovna skrb tujcev prav gotovo redna pastoralna skrb na škofijski ravni kakor redna pastoracija na nemških župnijah. G. Heming je povedal med drugim tudi nekaj prav zares spodbudnih besed o potrebnosti ohranjanja duhovnosti, ki je lastna narodu, kateremu pripadamo, ker je to eden pomembnih členov narodne identitete in samozavesti. Na ta način človek najlaže gradi svojo lastno zrelo osebnost. Obenem pa je lastna krščanska drža največji duhovni dar oko-

G. prelat Heinrich Heming na obisku pri essenskih Slovenih.

lju, v katerem živimo kot priseljenci.

V Hückelohovnu-Ratheimu je bila zadnje nedeljo v oktobru prvič slovenska maša. V tem kraju prav blizu holandske meje je nekaj zavzetih Slovencev, ki so že pred leti ustanovili tudi slovensko društvo, vendar do sedaj še nikoli ni bilo slovenske maše. Na pobudo posameznikov je le prišlo do tega in upamo, da bo poslej večkrat prilika za to. In še posebej je želja, da bi se je slovenski kristjani tam okrog tudi udeležili. Sicer pa je treba poudariti, da se kar lepa skupina s tega področja redno udeležuje bogoslužja v Eschweilerju.

Na praznik vseh svetnikov smo imeli spet molitve po maši na pokopališču v Essnu in popoldne v Oberhausnu. Udeležba na obeh krajih prav vzpodbudna. Kaže, da na mrtve vendarle ne pozabljamo in da je naša vera v posmrtnost posebej živa ob spominu nanje. V Oberhausnu je v cerkvi sv. Barbare pri nemškem bogoslužju že dopoldne sodeloval tudi naš zbor Slovenski cvet. Ob tej priliki so odprli zares zanimivo in bogato razstavo ruskih ikon.

V krog srečanj kristjanov drugih narodov, ki živijo na področju škofije Münster, se je letos vpletlo številno obiskano srečanje v münsterski stolnici v soboto, 6. novembra. Mašo, pri kateri smo posebej molili za razumevanje in mir na svetu in med ljudmi, je vodil sam škof dr. Reinhard Lettmann. Ostal je nekaj časa z nami na srečanju po maši v dvorani ene od mestnih gimnazij. Na tem srečanju je organizirano sodelovala mladinska skupina iz Porurja.

INGOLSTADT, REGENSBURG

Slovenski duhovniki v Nemčiji iz desetih slovenskih župnijskih središč zbirajo kar v 33-ih različnih mestih vsaj enkrat mesečno rojake k slovenski maši. Prevoziti je treba več tisoč kilometrov, da so duhovno oskrbovana vsa ta središča. In da rojakom mnogo pomeni slovenska maša, govori dejstvo, da se nekateri pripeljejo tudi več deset kilometrov daleč k slovenski maši. Za celotno Bavarsko skrbijo tri Slovenske katoliške misije: Augsburg, München in Ingolstadt, kjer so trije slovenski duhovniki in trije župnijski sodelavci. Slovenska župnija iz Ingolstadta povezuje

rojake na področju treh škofij: Bamberg, Eichstätt in Regensburg. Na tem področju dobiva redno mesečno skora sedemsto slovenskih rojakov oziroma slovenskih družin župnijsko glasilo Med nami povedano, na sedmih krajih pa se srečajo pri slovenski maši: v Ingolstadtu vsako nedeljo, v Nürnbergu dvakrat mesečno, v Ambergu, Erlagnu, Neutraublingu, Weidnu in Weißenburgu pa enkrat mesečno. Z mašo so redno povezana razna srečanja in praznovanja. V Ingolstadtu imamo Slovenski center, dvorano, kjer se dobimo vselej po maši, ali na manjših praznovanjih. Tam imajo srečanja tudi bralci, otroci in mladina.

V dneh od 14. do 24. oktobra letos je potekala v Regensburgu promocija Slovenije pod geslom Slovenija danes. O tem so več poročali drugi časopisi, slovenski radio in televizija. Naša župnija se je neopazno za slovensko javnost vključila v to praznovanje. Pravzaprav je na celotnem področju Regensburga in okolice slovenska župnijska skupnost edina slovenska skupnost, ki že več kot dvajset let povezuje Slovence. Redno se zbirajo mesečno pri slovenski maši v Neutraublingu in po maši se občasno srečajo v tamkajšnji župnijski dvorani. V okviru Slovenske katoliške misije s sedežem v Ingolstadtu obhajamo vsako leto Slovenski dan. Letos smo ga povezali s prireditvijo predstavitev Slovenije v Regensburgu. Ob 15. uri smo imeli v cerkvi sv. Kacijana slovesno mašo, ki jo je vodil slovenski metropolit ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. V začetku maše je duhovnik somaševalec pozdravil zbrane, bili so tudi slovenski rojaki iz Augsburga, Münchna, Ulma in Ingolstadta, in posebej poudaril: „V Regensburgu je te dni kulturna, gospodarska in znanstvena predstavitev Slovenije. Vi, dragi rojaki, pa že več kot dvajset let s svojo pridnostjo, poštenjem in pokončnostjo vzorno in nevsiljivo predstavljate Slovenijo; mnogi nemški prijatelji so pa vas spoznali Slovenijo in jo vzljubili.“ Novinarjem iz Slovenije, ki so bili ta dan v Regensburgu, je bila slovenska maša premalo atraktivna, da bi prišel kdo med nas. Po ustih nekega dekleta pa je modro spregovorila misel prenekaterega rojaka, ki je ta dan prišel v Regensburg: Najlepše od vsega je bila danes maša. Tako domače smo

se počutili, ko nam je naš nadškof spregovoril o modrosti Božje besede. Vse drugo izgublja svoj sijaj in vrednost, Božja beseda pa je večna in nespremenljiva, saj nam je ta dan spregovorila o resnici ljubezni, ki je edina vez popolnosti.

Promocija Slovenije v Regensburgu je minila. Ali je bila uspešna? O tem naj sodijo drugi. Mi ostajamo. Ne bomo preveč mislili na to, da nas vodilni ljudje iz domovine pozabljajo, ampak bomo še naprej s ponosom govorili o našem raju pod Triglavom, da tam ni več vojne in da to ni Balkan, četudi se tam še dogaja mnogo balkanskega.

BERLIN

Počitnice, dopust, domovina. Kako hitro želi vsakdo priti v domovino. Še isti trenutek, ko konča z delom, bi želel biti na domačem dvorišču. Ta želja, priti čimprej v domovino, ni prisotna le pri „prvi“, temveč tudi pri „drugi generaciji“. Želja po srečanju ni prisotna le v tujini, temveč tudi, ko smo zdomci v domovini.

Tako smo se srečali v Dolenjskih Toplicah na „Srečanju v moji deželi“. Nekateri prvič, nekateri pa nočejo niti pomisliti, da tega srečanja ne bi bilo. Lahko mirno zapišem, da so, 3. julija, Dolenjske Toplice bile Slovenija v malem, ali če hočete Globus v miniaturi. Da, bili smo z vsega sveta; tako smo si bili ta dan blizu, da smo srečali prijatelje iz evropskih držav, iz Avstralije, Kanade, Amerike in seveda prijatelje iz vse Slovenije. Ta raznolika in pisana množica je posredovala tudi mnogovrstno slovensko kulturo v pesmi, besedi in plesu. Med mnogimi, ki so večtisočglavi množici posredovali slovensko kulturo v pesmi, je bil tudi Oktet iz Berlina. Oktet, ki v takšni ali drugačni sestavi poje že 22 let. Ponosni smo bili, ko smo jih slišali peti na jasi nad Toplicami, sredi iglastega gozda; peli so z lahkoto, s srcem in dušo. Ko pa so ti trije elementi prisotni pri petju, potem ljudje ne varčujejo s ploskanjem.

Da smo Slovenci iz Berlina doživeli ta lepi dan, smo hvaležni organizatorju tega srečanja in družini Fink, domačinu Toplic, ki nas je mnoge v teh dneh gostil v svoji družini.

Takoj naslednji dan, 4. julija, je Cerkev na Slovenskem praznovala izseljensko nedeljo, zato smo z Oktetom gostovali v župniji Šentjernej, kjer so pevcu, na koncu maše, bili nagrajeni z dolgim aplavzom. Enak aplavz so pevcu dobili pri žegnanjski maši v vasi Čadraž, kjer se je zbralo trikrat več ljudi kot ima vas prebivalcev. Na koncu se je pevcem v Čadražah zahvalil še šentjernejski župnik, gospod Anton Trpin. Nato smo si še ogledali Pleterje in bili deležni gostoljubnosti menihov, nato pa še Liparjeve, Metelkove in Pavlinove družine.

Tudi mladi so imeli svoje srečanje, v navezi: Bogojina — Berlin — Stuttgart. 32 deklet in fantov iz Berlina in Stuttgarta je doživelo, ob vznožju strehovskih goric in Plečnikove cerkve, lepe dneve, oplemenitene z duhovnimi vrednotami in prekmursko dobroto. Ta se je že pokazala takoj prvi dan skupnega bivanja, ko nas je sprejela in pozdravila ravnateljica Osnovne šole, gospa Anica Grégorec. Podobni pozdravi so se še nadaljevali prvi večer v Kulturnem domu, kjer je bil kulturni večer tako sestavljen, da je vsak nastop veljal kot pozdrav gostom, ki so prišli v prekmursko ravnino, v deželo štorkelej.

Naslednji dan, v petek, smo poskušali to ravnino in kraje ob Muri še bolj spoznati, zato smo se odpravili, s posebnim avtobusom, na ogled te obmurske dežele. Tako smo spoznali Goričko z novim Duhovnim centrom in goričko Rotundo iz 13. stoletja. Murskosoboško občino pa nam je predstavil sam župan, gospod Andrej Gerenčer. Svoje potepanje smo končali pri hotiškem brodu, kjer smo okusili dobro pečene murske risbe. Isti večer pa je v polni dvorani bogojanskega Kulturnega doma imel svoj pozdrav in koncert ansambel „Druga generacija“ iz Berlina.

Sobota je bila dan, ko smo delali po skupinah, obenem pa smo imeli prosti popoldan. Istega dne zvečer pa smo bili deležni lepega večera, ob vznožju lendavskih goric in Sv. Trojice, na lendavski noči skupaj s priljubljenim ansambлом „Magnet“!

Srečanje smo končali z nedeljsko mašno daritvijo, ob sodelovanju mladine, dekliškega okteta „Talita“ iz Bogoji-

ne in ansambla „Druga generacija“. V Plečnikovi cerkvi in ob navzočnosti mladih so pesmi: Koliko človek prehodi poti . . . , Kaj se je danes z mano zgodilo . . . , dobile poseben pomen. V besedah župnika, gospoda Stanka Zvera: „Če boste kaj ponesli v Stuttgart in v Berlin, potem ponesite to, da smo vas imeli te dni radi“, je na koncu mašne daritve bilo zajeto vse, česar smo bili deležni v tridnevnem bivanju med prekmurskimi ljudmi.

MÜNCHEN

● *Molitveno življenje* v naši fari je dobilo nove impulze. Posebno nas veselilo, da so bili pobudniki laiki. Vsako prvo nedeljo imamo pol ure pred nedeljsko mašo *molitveno uro* za mir in duhovne poklice, ki jo organizirajo in vodijo laiki sami. Začeli so v oktobru. Število molivcev narašča iz meseca v mesec.

Lepo število naših faranov se je udeleževalo rožnovenskih pobožnosti z mašo ob petkih v oktobru. S svojim sodelovanjem so pokazali, da se zavedajo, da pristna molitev gradi krščansko osebnost. Brez nje se lahko naša vera močno izvotli.

Miklavž vsako leto razveseljuje zlasti naše najmlajše.

● Osrednji dogodek prihodnjega leta v naši fari bo *birma*. Prijavilo se je lepo število birmancev, ki se sedaj intenzivno pripravljajo za sprejem zakramenta krščanske zrelosti. Poleg verouka sodijo k pripravi tudi pastoralni obiski s pogovorom na domu. Predvidoma bo birma, kot nam je sporočil gospod škof, 15. maja 1994.

● Pripravljamo pa tudi dve prireditvi: že tradicionalno *miklavževanje* s kratkim prizorom, pa *tečaj za zakonce*, ki ga bo tudi letos vodil dr. Vinko Škafar. Upamo, da bo udeležba tako številna, kot je bila lani.

● V sredo, 10. novembra, so se slovenski župniki na Bavarskem sestali na pastoralni konferenci v Münchnu ter se pogovorili o skupnem delu v prihodnjem letu.

nizozemska

40. obletnica Slov. folklorne skupine na Nizozemskem

V petek in soboto, 22. in 23. oktobra, je Slov. folklorna skupina na Nizozemskem slavila 40. obletnico svojega plodovitega delovanja. Omenjena skupina ima neverjetno bogato zgodovino. Zaradi pomanjkanja prostora ne moremo podrobneje poseči v njeno preteklost. Za jubilej so svojo zgodovino in spored slovesnosti izdali v posebni brošuri. Tu se bomo omejili le na jubilejno praznovanje.

V petek, 22. oktobra, je bil slavnosten nastop v mestnem gledališču v Heerlenu pod geslom: „Od Slovenije do Makedonije“. Tu smo vsaj kulturno še v bivši Jugoslaviji. Saj za slovenske težnje Folklorna res nikoli ni imela posebnega posluha. Umetnost razločevanja med domovino in režimom ji je dolgo bila tuja. Za svoje pogoste turneje po domovini je Folklorna bila vezana na SIM, ki jim je napravila marsikako uslugo in so jih smatrali za prijazne ljudi. Folklorni je šlo za „kulturo“, so rekli. Globlje niso razmišljali. „Politika“ jih ni zanimala. Pri tej miselnosti dobrih in poštenih ljudi režimu ni bilo težko širiti svojega vpliva. A ta vpliv so

Folklorna, „Zvon“ in „Barbara“ sprejeli le do neke meje. Duhovnik je v njih vedno imel zanesljive sodelavce. Bolj kot drugod . . .

Torej: „Od Slovenije do Make-donije“ . . .

Folklorna je s svojim neverjetno bogatim sporedom vse presenetila in očarala. Da majhna skupina mladih ljudi brez posebnih sredstev zmore kaj takega, je več kot čudovito. Nabito polno gledališče je navdušeno ploskalo.

Prikazali so 14 različnih plesov. Vedno v odgovarjajoči narodni noši. Pred nami so se vrstile različne kulture in Folklorna je vse zvesto predstavila. Garaško delo! Holandci so ponosen narod. Imajo visoko kulturo. Ta večer pa so videli, da tudi Slovenci niso kar tako.

Naslednji popoldan smo praznovanje začeli z Božjo službo, pri kateri je Zvon prvič pel eno Tomčevih maš. Mladina je bila vsa v narodnih nošah. Duhovnik je v nagovoru opozarjal na povezavo med vero in kulturo. Da bi bolje razumeli znamenja časa in rasli v zvestobi evangeliju, morajo mladi ljudje marsikaj vedeti in razumeti, zato naj bi si vzeli čas za branje, študij, razmišljanje, prijateljske razgovore in molitev.

Po maši je bil sprejem v dvorani. Čestitali smo zastopnikom Folklorne. Zvon in Slomšek iz Belgije sta srečanje popestrila s slovensko pesmijo. Vseh slovesnosti se je udeležil g. M. J. M. Ahsmann z gospo, ki je kot bivši referent za izseljenstvo v pokrajini in naš prijatelj prevzel pokroviteljstvo nad našimi slovesnostmi.

Vseh slovesnosti se je udeleževal tudi predsednik SIM g. dr. M. Jurak, ki je tudi izrekel čestitke in izročil darila.

Pobudnik slov. folklorne na Nizozemskem je bil duhovnik Nande Babnik, ki je povabil učiteljico gđc. Anico Goršič iz Koroške, da je začela s plesnimi vajami na dveh področjih. Njeno vlogo je kmalu prevzel g. Slavko Strman, kateremu je po dolgih letih sledil sin g. Leo.

Predsednica je dolga leta bila ga. Mici Čebin-Michon, danes pa to poslanstvo opravlja g. Jos Aretz.

Napovedovalci na slovesnostih so bili g. Aretz, ga. Anica Svet-Theunissen in ga. Mici Čebin-Michon.

Slovenski folklorni skupini na Nizozemskem želimo bogato prihodnost!

Švedska

Prve zimske podobe s Švedske

Dežela, v kateri živijo nekatere Slovenke in Slovenci že več kot 30 let, je doživela prvi mraz že konec septembra. Takrat je začela dobivati svojo otožno jesensko podobo. V prvi polovici oktobra je srednje Švedsko kar dvakrat zaporedoma pobelil sneg, ki pa seveda ni dolgo ostal. Ena izmed velikih skrbi ravnatelja slovenskega dušnega pastirstva v tej za Slovence najbolj severni deželi Evrope, so ceste. Vsakdo, ki je že obiskal to deželo, je videl, da Švedi zelo posodablajo ceste in z ozirom na gosti promet skrbijo, da so redno prevozne ter da bi bilo čimmanj nesreč. Tako je tukajšnji novi dušni pastir vedno znova vesel, ko se more varno voziti stotine kilometrov iz enega v drugi kraj, tja od Stockholma pa vse do Malmöja in nazaj v Göteborg, kjer ima misija svoj stalni sedež. Vsaka pot iz Göteborga v drugi kraj ga vodi k rojakom, katerim želi biti kot duhovnik vedno v pomoč v njihovih duhovnih potrebah, kakor tudi pri ovrednotenju slovenske cerkvene ali narodne pesmi, oziroma pri poudarjanju korenin slovenskega naroda, ki izvirajo iz krščanskih temeljev Evrope.

Če je le mogoče, želi slovenski duhovnik biti v pomoč tudi pri petju, do katerega čuti ljubezen in hkrati odgovornost za „dar od zgoraj“. Tako je začel s pevskimi vajami v prvi polovici novembra pri Slovenskem društvu Franče Prešeren v Göteborgu. Tudi druge želijo take pomoči, a kaj, ko so skupine tako razkropljene po celem južnem delu Švedske. Bog daj, da bi tudi ta pomoč bila vselej blagoslovljena od zgoraj, tisti pa, ki imajo dar za petje, da bi vselej in v čim večjem številu radi prepevali ter s svojim lepim glasom v „zimsko razpoloženje Švedske“ prinašali delček vere in kulture slovenskega naroda. Saj je čas, v katerem živi ta severna dežela, še kako zaznamovan z liberalizmom, materializmom in

s tem z razkristjanjenostjo. Temu primerna je danes kultura mladih, ki jim starši žal niso dali vsega, to je Boga. Ta dediščina je zaznamovala tudi mnoge Slovenke in Slovence, ki so se s svojo anonimnostjo potopili v vsakdan življenja te severne dežele, ki je v duhovnem smislu zelo podobna zimskemu obrazu narave. Čeprav je na Švedskem približno 3000 Slovencev in Slovencev, ki so seveda zelo razkropljeni, pa jih bolj malo pride k sv. maši in narodnemu srečanju ob kavi. Podobno je tudi z nekaterimi slovenskimi klubi, ki komaj živijo. Bog daj, da bi tudi tam žalostna zimska podoba čimprej prešla in da bi mnogi slovenski zdomci ter izseljenci izšli iz svojega individualizma ter lagodja in kaj več storili za predstavitev slovenskega krščanstva in kulture ter samostojnosti naroda na sončni strani Alp.

Delo ravnatelja slovenske misije je zelo pestro in zanimivo. Novi vodja dušnega pastirstva se seveda v to delo pridno uvaja, posebej kar zadeva delo v pisarni, na področju obveščanja, priprave na zakramente, med katerimi je osrednji sveta evharistija. To je tudi gibalno slovenskega duhovnika ter njegova velika skrb, da se morejo vsi Slovenci in Slovenke enkrat na mesec udeleževati sv. maš v svojem jeziku ter po maši krepiti medsebojno povezanost in prijateljstvo ob dobrem pecivu in kavi ter v medsebojnem pogovoru. Obenem pa naj bi sv. maša v narodnem jeziku pripomogla ljudem, da bi se še z večjim veseljem vključevali v življenje in delo župnij, v katerih živijo. Kako prijetno je pri srcu g. Zvonetu, ko sliši pohvalo enega ali drugega župnika, kako nekateri Slovenci in Slovenke lepo sodelujejo v župnijskem svetu, na področju pastoralne ali pa v skrbi za materialno obnovo cerkva in drugih objektov, ki so v lasti župnij.

V mesecu oktobru je dobila župnija Kristusa Kralja v Göteborgu novega župnika, g. Görana. Vsi verni Slovenci in Slovenke mu izrekajo iskrena voščila in želijo obilo Božjega blagoslova pri novem poslanstvu.

Novembra je obhajal 70-letnico rojstva g. škofa Brandenburg, ki je vodil slovesno sv. mašo tudi v Göteborgu. Tamkajšnji člani misijskega sveta so se pridružili ostalim čestitkam g. škofu za

častitljivi jubilej in mu v imenu vseh Slovenk in Slovencev, kakor tudi v imenu vseh slovenskih katoličanov, izrazili iskrene čestitke in želje, da bi še dolgo mogel voditi katoliško Cerkev na Švedskem. V znamenje hvaležnosti za pozornost in pomoč slovenski misiji so mu člani misije darovali tudi skromno darilo in mu dali šopek sedmih vrtnic, ki ponazarjajo sedem desetletij življenja škofa Hubertusa, ki so bila zaznamovana z Božjo ljubeznijo pa tudi s trpljenjem in preizkušnjami v apostolski službi. Tudi v imenu vseh bralcev NL na Švedskem Vam, g. škof, želijo vsi, naj Vas Bog živi še na mnoga, blaga leta!

Slovenski dušni pastir na Švedskem želi vsem vernim doma in po svetu lepo adventno pripravo na božično skrivnost ter da bi novo leto, ki je skoraj pred vrati, bilo še bolj v znamenju čuječnosti na pragu novega tisočletja, ki se bliža vsem ljudem, in ki tako kliče po novem duhovnem obrazu Evrope, obrazu, ki se mora dati ponovno evangelizirati, da bo mogel veselo novico o Kristusu oznanjati drugim, ki ga še ne poznajo.

švica

25 let pod Marijinim varstvom — srebrni jubilej slovenske misije v Švici

Letos, 1. novembra 1993, je potekalo 25 let, odkar je bila v dogovoru s škofiji Chur, Basel, St. Gallen in z generalnim vikariatom za kanton Zürich, uradno ustanovljena Slovenska misija s sedežem v Zürichu.

Pobudo za vzpostavitev rednega dušnega pastirstva za Slovence v Švici je dal ravnatelj slovenskega izseljenskega dušnega pastirstva v Evropi, g. Ignacij Kunstelj iz Londona. Služba prvega dušnega pastirja za Slovence v Švici je bila zaupana kapucinu p. Fidelisu Kranerju, ki je dotlej deloval v Italiji. Pri slovenski maši, ki jo je vodil g. dr. Alojzij Šuštar, škofov vikar iz Chura, je v največjem švicarskem božjepotnem središču Naše ljube Gospe v Einsiedelnu, p. Fidelis ob navzočnosti okrog 150 rojakov prevzel dušnopastirsko

Poslovna stavba v Zürichu, kjer so tudi prostori Slovenske misije.

skrb za Slovence v Švici. „Tako sem pričel svoje novo delo v Marijinem kraju in pod njenim varstvom,“ je takrat zapisal p. Fidelis.

Trda je bila ledina, ki jo je začel orati p. Fidelis. Potoval je iz kraja v kraj, zbiral in urejal naslove v Švici bivajočih Slovencev in potem z ozirom na njihovo število v določenih krajih trkal na župnijska vrata s prošnjo, da bi smel imeti slovensko mašo. Kdor je kdaj že trkal na švicarska vrata, ve, kaj to pomeni.

Prvo zavetišče je p. Fidelisu in Slovenski misiji dal Kapuzinerheim v Seebachu, na severnem robu Zürichu. Samostanska sobica je rabila za stanovanje in pisarno, za pogovore in sestanke pa je imel na razpolago samostansko knjižnico. V tej isti sobici še sedaj stanuje slovenski dušni pastir, medtem ko se pisarniški prostori nahajajo v poslovni stavbi v neposredni bližini.

Ob slovenskem bogoslužju so se pričele vrstiti kulturne prireditve, družabni večeri, skupna srečanja, romanja po Švici in izven Švice. Pridružili so se še miklavževanje, materinski dan, Prešernov dan, skupno romanje na četrto nedeljo v septembru v Einsiedeln pa je iz leta v leto postajalo številnejše in postalo tradicija.

Vse bolj razgibano življenje in širjenje dejavnosti je terjalo še enega slovenskega duhovnika. Leta 1972 je p. Fidelis izposloval, da se mu je pridružil p. Angel Kralj, ki je prevzel zahodno polovico Švice s sedežem v Solothurnu. Tudi p. Angel je dobil bivališče v kapucinskem samostanu. Število bogoslužnih krajev, kjer je bila slovenska maša, se je od 10 dvignilo na

14, obenem pa se je povečalo tudi število maš.

S 1. aprilom 1976 pa se je vključila v delo Slovenske misije s. Avrelija Pavel kot pastoralna sodelavka. Potovala je od družine do družine, učila otroke moliti, peti in govoriti v materinem slovenskem jeziku. Vmes je obiskovala bolne in ostarele po bolnišnicah in domovih za ostarele. Posebej je treba poudariti njen delež pri bogoslužju in raznih prireditvah. To svoje poslanstvo je opravljala 14 let, se pravi do konca leta 1990, ko se je upokojila.

Vrnila se je v Slovenijo in prevzela službo provincialne predstojnice svoje redovne skupnosti. Žal je bilo iz finančnih razlogov njeno delovno mesto ukinjeno. In tako je še danes. Čeprav se Slovenci v Švici sprašujemo, ali naš delež pri plačevanju cerkvenega davka res ne zadošča za financiranje treh delovnih mest . . .

Čez osem let je p. Angela, ki je hudo zbolel in kasneje ob dobri zdravniški oskrbi okrevl, nadomestil p. Damijan Frlan. Bilo je to leta 1980, ko se je p. Angel vrnil v letovino. Dve leti zatem se je pri p. Fidelisu prvič resneje oglasila bolezen. Z vse večjim naporom je bil kos zahtevnemu delu. Leta 1985 se je moral podvreči operaciji na hrbtenici. Ni si več opomogel in 10. novembra 1987 se je po 19-ih letih delovanja med Slovenci v Švici vrnil v Slovenijo. Leta 1988 ga je nadomestil p. Robert Podgoršek, ki je do tedaj 18 let župnikoval v kapucinski župniji sv. Cecilije v Celju. Za izseljenskega duhovnika in voditelja Slovenske misije v Švici ga je umestil ljubljanski nadškof

(Nadaljevanje na strani 34)

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● POSTAVI VELIKO ZAČETNICO V NENASELBINSKIH IMENIH.

zmajski most, pod hrasti, sveta gora, ulica stare pravde, bela krajina, bližnji vzhod, niagarski slapovi, tihi ocean, gibraltarska vrata, kamniško sedlo, ptujsko polje, julijske alpe, potočka zijalka, zadnja trenta, cesta v mestni log, severna amerika, republika slovenija, ljubljanski grad, kočevski rog.

● VSTAVI BESEDI POLEG OZIROMA RAZEN.

Trgovina je odprta vsak dan, . . . v nedeljo. Dela v tovarni, . . . tega pa študira pravo. Prišli so vsi, . . . njega. Z nikomer nisem govoril, . . . z bratom. Odbor šteje . . . predsednika še pet članov. Skrbi za mater, . . . nje pa še za tri otroke in dedka. Rastlina potrebuje . . . vlage tudi sončno svetlobo. Ne

uživa ničesar, . . . čaja. Tone za-
muja in . . . tega je len.

● DOPOLNI Povedi z ustreznim OZIRALNIM ZAIMKOM.

. . . molči, devetim odgovori.
. . . srce misli, jezik govori. . . ni,
še vojska ne vzame. . . si skuhal,
to pojej. . . ni v glavi, peta nadomesti. . . Fant je nalagal, . . . je
mogel. S . . . sem se pogovarjal o
tem, vsak mi je dal prav. Pusti
to, . . . ne prideš do živega. To je
edino s . . . se ne strinjam.

● POSTAVI ŽENSKA IMENA IN PRI- IMKE V USTREZNE SKLONE.

Prežihov Voranc je svojo prvo
zgodbo poslal (Zofka Kveder). Ali
poznaš znamenito Kofetarico
(Ivana Kobilica)? Gospa (Kobal) je
prišla na obisk. V knjigi Pridi, moj
mili Ariel imam podpis pisateljice

(Mira Mihelič). Ali si videla (Ingrid
Bergman) v filmu Komu zvoni? Di-
rektorica (Podobnik) je izročila
priznanje (Kržan) in (Jana Vrečar).

● POSTAVI NEDOLOČNIKE V OKLEPAJIH V VELELNIKE V 2. OSEBI EDNINE:

(Biti) pri miru, drugače se bo veja
odlomila! Nikar me ne (gledati) tako
jezno. (Imeti) pamet, tako ne bo
šlo. (Iti) mi s poti! (Poslati) mu dari-
lo po pošti. (Ujeti) žogo! (Vzeti)
kralja z adutom! (Teči) do kostanja
in nazaj! (Vreči) kamen v vodo!
(Leči), Reks! (Obleči) si dolge
hlače. (Ostriči) si lase. (Postreči) si
sam. (Reči) mu, naj neha razbijati.

● POSTAVI BESEDE V OKLEPAJIH V USTREZNE SKLONE.

Nekateri mislijo, da imajo vsi
(otrok) posluh. Pregovarjali smo
se, kdo bo ostal pri tetinih (otrok).
Med vsemi (otrok) se je Nada ob-
našala najlepše. (Otrok) govorijo
resnico. Povsod so dobri ali slabi
(človek). Ti še ne poznaš teh (člo-
vek). Fant, premalo hodiš med (člo-
vek)! Na stenskih slikah so zname-
niti slovenski (mož). Brigada je v

ivan minatti

čakam, da pride že kdo

Čakam, da pride že kdo — kdor koli,
da stopi po prstih k meni
in mi dvigne trepalnice z oči.
Mrtve so te oči.

Preveč so videle: vsega —
a le malo, v kar so verjele.

Pridi, pridi že, neznani!
Dvigni mi trepalnice z oči,
luči mi dahni vanje,
ki ne ugasne,
ki je ničesar ne zatemni,
sanj vanje natrosi,

ki ne odcveto, ki jih ne ospe mrzla sapa
resničnosti.

Glej, bojim se praznine,
neznani. In teme. Golta me,
požira kot močvirje.
Ne morem premakniti stopal.
In nikjer človeka!
Stvari in predmeti
se spreminjajo
v prelomljene sence,
ljudje v okostnjake.
Strah me je koščenega smeha
teh trpkih ust
nad grobovi sanj, ki ne morejo umreti . . .

Pridi,
preženi mi noč iz oči,
barv, ki se smejejo, ki pojo,
jim daj!

boju izgubila štiri (mož). Ali smo (mož) ali nismo? Alenki (las) hitro rastejo. Jože ima svetle (las). Brat mu cuka za (las). Mlečni (zob) so majčkeni in imajo majhne korenine. Aleš je trl orehe kar z (zob). (Zob) moramo stalno čistiti.

● POSTAVITI VEJICE V NASLEDNJE POVEDI.

Steza se pričinja spodaj na jasi: nepričakovano se odcepi od prašne makadamske ceste mehka in prijazna zabreda v travo vabljava je in skrivnostna polna obljub. Obeta dolgo vznemirljivo hojo iz doline v svet visokih grebenov. Daleč od ljudi pelje vodi v samoto in samotni ljudje jo največkrat prehodijo. Obljublja veter čisto nebo tih razgled na daljne grebene mir obeta počitek v sencih macesna pa dolgo hojo ko le noge enakomerno stopajo v breg otopele misli pa kot zavite v polprozorno tkanino prosto letijo po svojih poteh.

REŠITVE NALOG

● **VELIKA ZAČETNICA V NENA-SELBINSKIH IMENIH:** Zmajski most, Pod hrasti, Sveta gora, Ulica stare pravde, Bela krajina, Bližnji vzhod, Niagarski slapovi, Tih ocean, Gibraltarska vrata, Kamniško sedlo, Ptujsko polje, Julijske Alpe, Potočka zijalka, Zadnja Trenta, Cesta v Mestni log, Severna Amerika, Republika Slovenija, Ljubljanski grad (vzpetina; ime gradu je z malo: ljubjanski grad), Kočevski rog.

● **POLEG IN RAZEN:** Trgovina je odprta vsak dan, razen v nedeljo. Dela v tovarni, poleg tega pa študira pravo. Prišli so vsi, razen njega. Z nikomer nisem govoril, razen z bratom. Odbor šteje poleg predsednika še pet članov. Skrbi za mater, poleg nje pa še za tri otroke in dedka. Rastlina potrebuje poleg vlage tudi sončno svetlobo. Ne uživa ničesar, razen čaja. Tone zamuja in poleg tega je len.

● **OZIRALNI ZAIMKI:** Kdor molči, devetim odgovori. Kar srce misli, jezik govori. Kjer ni, še vojska ne vzame. Kar si skuhal, to pojel. Česar ni v glavi,

peta nadomesti. Fant je nagajal, kolikor je mogel. S komer sem se pogovarjal, vsak mi je dal prav. Pusti to, čemur ne prideš do živega. To je edino, s čimer se ne strinjam.

● ŽENSKA IMENA IN PRIIMKI:

Prežihov Voranc je svojo prvo knjigo poslal Zofki Kveder. Ali poznaš znamenito Kofetarico Ivane Kobilice? Gospa Kobalova je prišla na obisk. V knjigi Pridi, moj mili Ariel imam podpis pisateljice Mire Mihelič. Ali si videla Ingrid Bergman v filmu Komu zvonijo? Direktorica Podobnikova je izročila priznanje Kržanovi in Jani Vrečar.

● IZ NEDOLOČNIKOV V VELE-

NIKE: Bodi pri miru, drugače se bo veja odlomila! Nikar me ne glej tako jezno. Imej pamet, tako ne bo šlo. Pojdi mi s poti! Pošlji mu darilo po pošti. Ujemi žogo! Vzemi kralja z adutom! Teči do kostanja in nazaj! Vrzi kamen v vodo! Lezi, Reks! Obleči si dolge hlače. Ostriži si lase. Postreži si sam. Reci mu, naj neha razbijati.

● BESEDE V USTREZNIH SKLO-

NIH: Nekateri mislijo, da imajo vsi otroci posluš. Pregovarjali smo se, kdo bo ostal pri tetinih otrocih. Med vsemi otroki se je Nada obnašala najlepše. Otroci govorijo resnico. Povsod so dobri ali slabi ljudje. Ti še ne poznaš teh ljudi. Fant, premalo hodiš med ljudi. Na stenskih slikah so znameniti slovenski možje. Brigada je v boju izgubila štiri može. Ali smo možje ali nismo? Alenki lasje hitro rastejo. Jože ima svetle lase. Brat me cuka za lase. Mlečni zobje so majčkeni in imajo majhne korenine. Aleš je trl orehe kar z zobmi. Zobe moramo stalno čistiti.

● **VEJICE:** Steza se pričinja spodaj na jasi: nepričakovano se odcepi od prašne makadamske ceste, mehka in prijazna zabreda v travo, vabljava je in skrivnostna, polna obljub. Obeta dolgo, vznemirljivo hojo iz doline v svet visokih grebenov. Daleč od ljudi pelje, vodi v samoto in samotni ljudje jo največkrat prehodijo. Obljublja veter, čisto nebo, tih razgled na daljne grebene, mir obeta, počitek v sencih macesna pa dolgo hojo, ko le noge enakomerno stopajo v breg, otopele misli pa kot zavite v polprozorno tkanino prosto letijo po svojih poteh.

Pripravil Milan Kobal

izražajmo se lepo

Kako hitro čas beži! Zdaj ni časa za razpravljanje. Za kratek čas je skočil k sosedu. Pes je ves čas stal pred vrati. Pred časom so bili še vsi njegovega mnenja. Od časa do časa je prihajal v vas. Objavili so čas in kraj prireditve. Nimam časa. Po gostilnah je zapravljal čas in denar. Spregovoril je ob nepravem času. Pomlad je najlepši letni čas. Je čas vojne in čas miru. Bili so težki časi. Odločite se, še je čas! Zvonik je načel zob časa. S petjem si krajša čas. Bliža se njen čas. Čas celi rane.

o

Sončni mrk se je začel ob treh po krajevnem času. Fizik ni upošteval nihajnega časa. Razpolovni čas te radioaktivne snovi je zelo kratek. Kako tvorimo sedanji, pretekli in prihodnji čas? Določilo prislovno določilo časa! Bojan Kržaj je dosegel najboljši čas prve vožnje.

o

Molili so za časni in večni blagor. Nič na zemlji ni večno, vse je časno. Časnik Slovenec je spet začel izhajati. Časnikar je napisal lažno novico. To je pa časnikarska raca. S časnikarstvom se preživlja. Urednik je bil ogorčen nad časopisnim člankom. Časopisni jezik je čedalje slabši. Knjigo so tiskali kar na časopisni papir.

o

Časomerilci so tekmovalcu izmerili najboljši čas. Signale je oddajal v enakomernih časovnih presledkih. Med dogodkom je precejšnja časovna razlika. Umetnina je težko razumljiva zaradi časovne odmaknjenosti.

20. Binkoštno srečanje v Vadsteni

in metropolit dr. Alojzij Šuštar na 20. romanju v Einsiedelnu 25. septembra 1988. Izključno s pomočjo g. nadškofa Šuštarja mu je uspelo dobiti ustrežnejše in večje prostore za potrebe Slovenske misije. Trenutno je slovensko bogoslužje na 18 različnih krajih po vsej Švici.

Ne gre pa tudi prezreti velikega deleža, ki ga je imela Slovenska misija pri ustanovitvi najstarejšega in številčno najmočnejšega slovenskega društva, to je slovenskega planinskega društva Triglav v Zürichu; pomoč pri delovanju Dopolnilne šole slovenskega jezika in slovenske kulture; pri soustanovitvi folklorne skupine Encijan in Slovenskega svetovnega kongresa, Konference za Švico in Liechtenstein.

Naj omenimo še številne dobrodelne in humanitarne akcije, izpeljavo simboličnega sodelovanja pri plebiscitu, moralno in materialno pomoč pri osamosvajanju Slovenije, pomoč pri izpeljavi volitev po pošti, in še bi se dalo kaj napisati.

P. Fidelis preživlja jesen svojega bogatega duhovniškega življenja v kapucinskem samostanu v Ljubljani, p. Angel je v Vipavskem križu pri Ajdovščini. S. Avrelija pa ima svoj sedež kot provincialna predstojnica v Slovenski Bistrici.

Ob srebrnem jubileju Slovenske misije v Švici izrekamo vsem, ki so kakorkoli bili udeleženi, globoko zahvalo. Slovenski misiji pa naj Bog za uspešno delovanje pod Marijinim varstvom še naprej naklanja svoj blagoslov.

OSEMDESETLETNICA VINKA BELIČIČA

Letos poleti, 18. avgusta, je ta veliki mož slovenske pisane besede praznoval svoj visoki jubilej. Po tolikih letih tujine, v katero je bil nasilno poslan, se je za svoj jubilej lahko vrnil v svoj Belo krajino, ki ji je veseskozi ostal zvest v svoji pisani besedi. V svojem rojstnem kraju Črnomlju je dokončal osnovno šolo, gimnazijska leta pa je preživel v Novem mestu. Leta 1940 je diplomiral

VLOGA SLOVENSКИH DRUŠTEV

Podatki o nastajanju slovenskih društev na Švedskem so važni, ker so se na ta način Slovenci organizirano začeli ukvarjati z gojenjem slovenske kulturne dediščine, kar je pozneje na binkoštnih srečanjih v Vadsteni prav prišlo. V okviru društev so nastali orkestri Lastovke, Tomi Vitanc, Vikis, Martin Pečovnik in druge glasbene skupine. Lastovke so na primer igrale za ples v Vadsteni šestnajstkrat od dvajset, leta 1981 sta igrala Stanko Tkavc in Ciril Sečnik, pred nekaj leti orkester Planika iz Malmöja, lansko leto Fehtarji iz Slovenije, letos pa bodo igrali Viharniki, prav tako iz Slovenije. Pri Božji službi so bili udeleževani pevski zbori Triglav — pozneje Lipa, sprva pod vodstvom sedaj že pokojnega Avgusta Budje, pozneje pa pod vodstvom Toma, Olge in Zvonka Benček, zbor France Prešeren iz Göteborga pod različnimi pevske vodstvi, drugače pa manjše pevske skupine iz Landskrone in drugod. Bili so tudi pevski zbori iz Berlina (1990) in iz Slovenije in zamejski Slovenci iz Tržaške. Binkoštna srečanja v Vadsteni so angažirala tudi več organistov, zadnja leta pa je najzvestejša sestra redovnica brigitinka.

V kulturnem delu programa so nastopale razne pevske in dramske skupine, med katerimi je poleg že omenjenih zborov potrebno omeniti tudi otroški zbor Valovi iz Landskrone,

Štefančičeva dekleta iz Stockholma ter Bukovčeve iz Nybroja, vokalni tercet sester Budja in moški oktet Triglav — pozneje Lipa iz Landskrone, moški zbor iz Köpunga in otroški in mešani zborček iz Jönköpinga, glasbeno skupino iz Stockholma, folklorni skupini iz Göteborga in Malmöja, recitatorje iz Helsingborga, Landskrone in otroško skupino iz Köpunga pod strokovnim vodstvom Terezije Hlep.

„NAŠA LUČ“ IN NJEN POMEN

Rekli smo že, da je nekaj društev na Švedskem nastalo na pobudo Slovenske izseljenske matice v Ljubljani, ki je bila več ali manj zvesta tedanjemu režimu v Sloveniji, zato se društva skupinsko dosti niso udeleževala binkoštnih srečanj v Vadsteni, posamezniki pa so seveda ostajali zvesti obiskovalci te slovenske manifestacije na Švedskem. Enako je bilo tudi z artisti in orkestri iz domovine, šele po osamosvojitvi in demokratizaciji Slovenije po letu 1991 so se tudi ideološko odprla vrata v svet. Tako je slovensko binkoštno srečanje obiskal prvi slovenski minister za Slovence po svetu g. Janez Dular v družbi tržaškega dramskega igralca Aleksija Pregarca; obiskal nas je tudi g. Ivan Sivec, avtor mnogih besedil za narodnozabavne pesmi, ki jih Slovenci radi poslušamo. Lanski shod so obeležili pevci in orkester iz Maribora, letos pa Viharniki iz okolice Kranja.

iz slavistike na ljubljanski univerzi. Ves čas svojega študija je sodeloval z Ehrlichovimi stražarji, nekaj časa pa je bil tudi urednik časopisa Straža v viharju. Med vojno je bil nekaj časa v Beli krajini, leta 1942 pa je prišel v Ljubljano. Tu je bil profesor na uršulinski dekliški gimnaziji. Maja 1945 se je umaknil na Koroško, od tam pa je šel v Trst, kjer je dobil profesorsko službo.

Sam sebe je imenoval „človek na pragu“ — bil je tako blizu domovine,

ki pa ga ni hotela sprejeti.

Njegova glavna literarna dela: poezija (zbirki češminov grm in Pot iz doline), proza (Molitev na gori, človek na pragu). Bil je tudi brezkompromisen borec z režimom v domovini. V knjigi Leto odmrznitve se spopade s preteklostjo in tako poskuša poiskati odgovore na premnoga vprašanja, ki so spremljala vsakega begunca, ki mu je bila prepovedana vrnitev v domovino, ki pa ji je veseskozi ostal zvest. b.l.

Tako je bilo tudi glede slovenskega tiska doma in v svetu; poročila iz duhovnega življenja naših rojakov doma in po svetu so izhajala skoraj edino v verskem in zamejskem tisku. „Naša luč“, ki izhaja v Celovcu in je v Sloveniji vse do pred kratkim bila prepovedana, je s tiskano besedo povezovala rojake po svetu. Tudi binkoštna srečanja Slovencev v Vadsteni na Švedskem je preko svojih člankov uvrstila med zgodovinske dogodke, saj ljudje sicer vse prehitro pozabljamo stvari, ki niso za beležene s pisano besedo. Dopisovali so predvsem duhovniki in nekaj redkih laikov dopisnikov, ki so se navadno podpisovali z začetnicami, bodisi iz sramežljivosti ali iz strahu pred mogočimi represalijami doma. Hvala Bogu, danes je vse to že za nami!

NEKAJ ODMEVOV IN KOMENTARJEV OB BINKOŠTNIH SREČANJIH

Ne bo odveč povzeti na kratko nekatere komentarje glede na binkoštna srečanja v Vadsteni, ki jih je bilo v letih 1974 do 1992 zaslediti ravno v celovski reviji „Naša luč“. Prvi shod je p. Sodja komentiral takole: „Še danes sem Bogu in vsakemu izmed vas, ki ste pohiteli na Binkoštno srečanje, hvaležen, da je ob skupnem prizadevanju naše slavlje potekalo od začetka do konca tako lepo. Že pri verskem delu je marsikdo spoznal, kaj pomeni skupna molitev in pesem v domačem jeziku v tujini. / Dnevni prosvetni program nam je dokazal, kaj je možno doseči tudi v tujini — ob trdni dobri volji poržovalnih ljudi in sodelovanju staršev. Z občudovanjem smo poslušali in gledali pevski mešani in moški zbor iz Landskrone, našo mladino iz Göteborga z vrsto domačih in tujih plesov, recitacije otrok iz Köpinga. / Kvintet Lastovke iz Landskrone pa nam je, kljub naši utrujenosti, tako ogrel kri in nam dvignil pete, da smo se na koncu le neradi razšli širom po Švedski. / To je bilo srečanje, ki bi ga bilo treba ponoviti leto za letom, dokler bo naš človek živel na Švedskem“ (Naša luč, julij 1974). To željo nam je v oporoko zapustil p. Sodja. Tudi naslednje in še naslednje srečanje je napolnilo takrat novo katoliško cerkev v Vadsteni do zadnjega kotička. Danes smo že dvajsetič nadaljevali našo binkoštno tradi-

cijo, in tako je Vadstena postala duhovno in kulturno središče Slovencev.

Četrtemu srečanju Slovencev ob grobu sv. Brigite Švedske v Vadsteni so razen p. Sodja prisostvovali še trije duhovniki: dr. Josip Žabkar, apostolski nuncij za Skandinavijo, kanonik dr. Ivan Merlak (Družina) in misijonar Jože Flis, ki je po petih letih prihitel med nas iz Pariza. Ugotovili smo, da je poslanstvo Cerkve na tujem neprecenljive vrednosti.

SPREMEMBE V ORGANIZACIJI

Duhovniki povezujejo Slovence med seboj ne glede na oddaljenost. Tudi danes nam Cerkev stoji zvesto ob strani in nas podpira v duhovnem in jezikovnem smislu, da ne utonemo v tujem svetu (Naša luč, julij 1977).

Leto 1978 nam je prineslo nekatere spremembe; spet smo dobili stalnega duhovnika na Švedsko, gospoda Jožeta Drolca. G. Drolc je med drugim zvesto nadaljeval tradicijo binkoštnih srečanj v Vadsteni; vedno znova nas je tudi presenečal z visokimi gosti iz Slovenije in od drugod po svetu. Leta 1979 je povabil slov. škofa dr. Stanislava Leniča. Obisk g. škofa in binkoštni shod v Vadsteni sta nam prinesla toliko veselja, da je doživetje letošnjih binkošti vredno osvežiti, je zapisal g. Drolc v julijski številki „Naše luči“. „Po bogato izpolnjenem dnevu smo se veselo razšli s tihim računanjem, kdaj bodo prihodnje binkošti,“ je še dejal.

ŠE NEKAJ O VISOKIH GOSTIH IN DRUGIH SOUDELEŽENCIH SREČANJ

25. maja 1980 smo se spet številčno zbrali v Vadsteni. Takrat sta poleg g. Drolca prišla še nadškof dr. Jože Žabkar ter dr. Janez Zdešar, župnik slovenske župnije v Münchnu in izvrsten pridigar. G. Drolc je takrat zapisal: „Zadovoljstvo in veselje slovenskega romarja v Vadsteni je podobno prešernemu nasmehu navdušenega planinca. Povezano je z naporom, ki ga zahteva večurna vožnja z avtom. Prav zaradi tega nam je tako lepo, ko se zberemo. Nikakor pa ne smemo prezreti tihe skrbi in dela ter zavzetosti redovnic iz reda sv. Brigite, ki skrbijo, da se v Vadsteni počutimo domače“

(Naša luč, 1980). Prav zares, skrb redovnic je vsa leta nadvse prijetno vplivala na dobro počutje romarjev v Vadsteni. Spomnimo se na lansko dogodivščino, ko so sestre zaplesale ob zvokih lepe slovenske pesmi. In kaj bi počeli brez sestre organistkinje, ki spremlja naše petje pri bogoslužju?!

Naslednje leto nas je na binkoštno nedeljo v Vadsteni razveselila prisotnost stockholmskega škofa Hubertusa Brandenbura ter zastopnika mariborskega škofa, g. kanonika Franca Zdolška, ki je daroval sv. mašo. Leta 1982 je maševal glavni urednik Ognjišča g. Franc Bole, iz Anglije pa nas je obiskal tamkajšnji izseljenki duhovnik, g. Ludvik Roth. „Poiskali ste srce Švedske, ker ste izbrali Vadsteno za kraj svojih srečanj! — To trditev o Slovincih je za binkoštno srečanje leta 1984 izrekel švedski duhovnik v Vadsteni, g. Lars Kavalin. Ko se naša romarska pesem zlije z lepoto švedske narave, začutimo, da smo lahko povsod doma“ (Drolc, Naša luč, julij 1984).

Leto 1985 je bil med nami tudi že g. Stanko Cikaneč, ki je nekaj let vodil dušno pastirstvo med Slovenci v južnem delu Švedske. Tudi ta binkoštni shod je lepo potekal. Leto 1986 pa so se z avtobusom prvič pripeljali tudi rojaki iz Malmöja. V mašnem delu sta poleg škofa Brandenbura sodelovala še duhovnika Jože Bucic in Stane Zidar.

(dalje prihodnjic)

oglasi

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem dreveredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. — PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

● V večnem mestu Rimu pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. — HOTEL EMONA***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. — Pričakujemo Vas! — Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon

02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 80336 München 2, BRD.

● PREVODI — Sodno zaprišeženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41, faks 089 / 29 16 16 27.

● V Domžalah (Slovenija) PRODAJAMO nedograjeno hišo. Informacije: ponedeljek, torek in sreda od 16. do 17. ure na tel. 38661831 - 232.

● PRODAJAMO nov lesno-predelovalni obrat, velikosti 360 m² z žago za rezanje hlodovine, na 35 arski parceli. Obrat v bližini Murske Sobotne. Informacije zvečer tel. 069 - 260 27.

● ZNAMKE VSEH VRST! Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki so doslej sodelovali

z mano pri zbiranju znamk za slovenske misijonarje. V tekočem letu mi je uspelo nabrati z Vašo pomočjo čez 5 kg raznovrstnih ščiščenih znamk. Še vedno se ta znamkarska akcija nadaljuje. Vsem sedanjim in bodočim pošiljateljem iz srca želim blagoslovljen božič in srečno novo leto 1994. — Saksida Franc, Ul. Biasoletto 125, 34142 Trst-Trieste, Italija.

● V Taboru, Savinjska dolina, PRODAJAMO hišo, 400 m² uporabne površine; možna za obrt ali rekreacijski center. Informacije v Sloveniji 00 386 - 63 726 593 po 20. uri ali v Nemčiji 0 20 65 - 21 598.

● V centru Ljutomera PRODAJAMO stanovanjsko hišo. Primerna za obrt ali trgovino. Skupna površina zemljišča je 6 arov. Telefon 062 / 716 - 050.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Mož leži v banji in se jezi: „Neumni recept — trikrat na dan jemati po osem kapljic v vroči vodi.“

o

Filmska zvezdica kolegici: „Imam najbolj čudovitega moža na svetu — škoda je le, da ni moj.“

o

V razvjalnici filmov.

„Ali delate povečave slik do naravne velikosti?“

„Seveda.“

„Čudovito! Tu imam posnetek Matterhorna.“

o

„Kakšen je tvoj novi šef?“

„Živčen, strašno živčen. Pomisli: komaj stopi v pisarno in sede za pisalno mizo, že začne delati.“

o

„Kam pa gresta sedajle ob petih zjutraj?“

„K pridigi.“

„Kaj, tako zgodaj v cerkev?“

„Ne, k svoji ženi.“

o

„Seveda sem vedel, da gre za grozljiv film,“ se pritožuje obiskovalec kina pri blagajni, „a nisem vedel, da se začne že pri cenah.“

o

„Kdo ima v vašem pevskem društvu najboljši posluh?“

„Blaž.“

„Ali tako dobro poje?“

„Ne, ampak ko začnemo peti, gre ven.“

o

Profesor sreča eno svojih nekdanjih učenk.

„Veseli sem, da vas spet vidim. Kako pa kaj vaš mož?“

„Saj nisem poročena.“

„Potem je pa vaš mož še fant?“

o

„Očka, ali smem v postelji brati, dokler ne zaspim?“

„Lahko, a niti sekunde dlje.“

o

Tatova se priplazita v lekarno.

„Jaz bom vzel blagajno, ti pa si poišči kaj proti svojemu neumnemu kašlju.“

o

„Draga, reci, da me imaš rada! Sicer nimam tako lepe jahte kot Jaka, pa tudi ne hišice za konec tedna kot Jaka in prav tako ne toliko denarja kot Jaka, a imam te zelo rada.“

„Tudi jaz te imam zelo rada. Nekaj me pa le zanima: kdo je ta Jaka?“

o

„Kaj je z mojim avtom?“ vpraša stranka v mehanični delavnici.

„Ko bi bil vaš avto konj, bi ga bilo treba ustreliti.“

o

„Oprostite, dolgujete mi še 7000 tolarjev.“

„Že oproščeno.“

o

„Zdaj sem se zavaroval proti ognju in toči,“ pove kmet sosedu.

„Tisto o ognju že razumem, težko si pa predstavljam, kako misliš spustiti točo nad kmetijo?“

o

Študent je že drugič padel pri izpitu. Prijateljem je razlagal: „Saj mi ni moglo uspjeti: ista izpitna soba, ista izpitna komisija, poleg vsega pa še ista vprašanja kot lani.“

o

„Tega enkratno dresiranega psa čuvaja vam prodam za 10.000 mark.“

„Vse lepo in prav, samo kaj naj pa potem pes še čuva?“

o

Župnik neki vernici: „Opažam, da odhaja vaš mož med mojo pridi-go iz cerkve.“

„Ne smete mu tega zameriti: že od otroških nog hodi med spanjem okrog.“

o

Policaj vozaču avta: „Pihajte!“

Vozaž: „Zelo rad. Kje vas pa boli?“

o

„Tvojim nasvetom bi veliko bolj zaupala,“ pravi dozorevajoča hčerka materi, „ko bi se ti ne poročila z mojim očetom.“

o

Trgovec rabljenih avtov stranki: „No, kako vam je všeč ta mali avto?“

„Še kar,“ stegne kupec vrat, „le na ramah malo tišči.“

o

Prvič brije brivski vajenec stran-ko sam. Po britju prosi obriti za ko-zarec vode.

„Ali ste žejni?“ ga vpraša vajenec.

„Ne, le preizkusil bi rad, če moj vrat slučajno ne pušča.“

o

Gradbenik zbranim delavcem: „Imam dve novici za vas, eno dobro in eno slabo. Najprej slaba: z lopatami morate napolniti 5000 vreč peska. Potem dobra: peska je dovolj.“

o

„Žal mi je, da sta se včeraj dva moja piščanca zrinila skozi vrtno ograjo in pozobala pravkar vsejano seme na vaši njivi.“

„Saj ni tako hudo: moj maček je danes zjutraj vaša dva piščanca zato požrl.“

„Potem je pa vse v redu. Pravkar sem namreč vašega mačka povozil.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI

SKM = Slov. kat. misija, SPC — Slov. pastoralni center, SDU = Slov. dušnopastirski urad

ANGLIJA

SKM, LONDON SW9 Ols, 62, Offley Road, tel. + faks 071-735-6655,
Stanislav Cikaneč

AVSTRIJA

SPC, A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9—11, tel. 0222 - 55 25 75, *Anton Štekl*

SKM, A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37,

p. mag. Janez Žnidar

SKM, A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 13

(ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek*

SKM, A-6800 FELDKIRCH/Vorlarberg, Herrengasse 6, tel. 0 55 22 - 73 1 00

in 34 8 50, *Janez Žagar*

SDU, A-9800 SPITAL/Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA

SKM, B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj*

SKM, B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11,

Kazimir Gaberc

FRANCIJA

SKM, F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 53 64 43,

faks 1-42 53 56 70, prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj

SKM, F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak*

SKM, F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82,

Jože Kamin

SKM, F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec*

HRVAŠKA

41090 ZAGREB, Vrapčanska 114, Andrej Urbančl, CM, tel. 041 - 156 573

ITALIJA

SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, 06 - 718 47 44,

faks 06 - 718 72 82, msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

MILANO: msgr. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7, 43100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstr. 26, 85551 Heimstetten b. München,

tel + faks 089 - 90 30 050

SKM, D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66,

faks 030 - 788 33 39, Martin Horvat, tel. 030 - 788 19 24

SKM, D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76,

Janez Puceļi, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon

SKM, D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119—121, tel. 02 21- 52 37 77, *Martin Mlakar*

SKM, D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48,

Janez Modič, faks 069 -

SKM, D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida*

SKM, D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76,

Stanislav Gajšek, tel. in faks 0841 - 92 06 95

SKM, D-70184 STUTTGART, Staffenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, *Ciril Turk*,

tel. in faks 07 11 - 2 36 13 31

SKM, D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58,

Janez Demšar, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89

SKM, D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik*

SDU, D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*,

voditelj dr. Marko Dvořak

SKM, D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41,

faks 089 - 29 16 16 27, Marjan Bečan

NIZOZEMSKA

SKM, B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj*

ŠVEDSKA

SKM, S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel. 031 - 11 54 21, *Zvone Podvinski*

ŠVIČA

SKM, CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,

tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, p. Robert Podgoršek,

Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15

SKM, CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33,

p. Damijan Frlan

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU, 61001 Ljubljana, Poljanska 2,
tel. + faks 061 - 13 32 075, voditelj: *Janez Rihar*, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23,
tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135